

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Stronmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nov režim - nova pota Prisega kralja Petra II. na ustavo

Potreba zveze med narodom in vrhovno državno upravo je bila glavni vzrok zgodovinske spremembe — Ohranitev reda doma in mir na zunaj sta temelja notranje konsolidacije in državne varnosti — Vladati mora stroga zakonitost

BEOGRAD, 29. marca. i. Včeraj popoldne je Nj. Vel. kralj Peter II. slovensko prisegel na ustavo kraljevine Jugoslavije. Ob 10. so se pripeljali na Dedinje člani kraljevske vlade, kjer so bili zbrani vsi ministri s predsednikom vlade armijskim generalom Dušanom Simovićem. Ko je kralj prisegel v veliko dvorano v uniformi letalskega armijskega generala, so ga člani vlade pozdravili z vzklikom: Zivel kralj!

Nj. Vel. kralj Peter II. je nato ob 10.45 prisegel, kakor predpisuje ustava:

»Jaz, Peter II. prisegam pred Vsemogočnim Bogom, ko stopam na prestol kraljevine Jugoslavije in prevzemam kraljevsko oblast, da bom čuval nadvse edinost naroda, neodvisnost države ter celoto državne oblasti, da bom po ustavi in zakonih vladal in vsem svojem stremeljenju imel vedno pred očmi blagor naroda. Tako mi Bog pomagaj! Amen.«

Po prisegi so vsi navzoči vzkliknili: Zivel kralj Peter II., nato pa je spregovoril patriarh Gavrilo:

»Po tem svetem in slovesnem dejanju prevzema Vaše Veličanstvo danes funkcijo gospodarja in kralja naše velike domovine. Naj Vas milostljivi in vsemogočni Bog spremlja pri vseh Vaših važnih opravilih in naj bo Vaša vladavina dolgotrajna in srečna v slavo Vaše vzvišene dinastije in v napredek vsega našega naroda. Naj bo srečna in dolga! Tako naj Bog da!«

Kralj je ostal 15 minut v razgovoru s ministri, nato je pa zapustil dvorano.

Ko se je peljal v avtomobilu skozi mesto v saborno cerkev, kjer je bila svečana služba božja, so Beograščani mlademu kralju priredili navdušene ovacije. Pred saborno cerkvijo je bila zbrana ogromna množica. Kralj je izstopil iz avtomobila, pregledal postrojeno častno četo, godba je zaigrala državno himno. V cerkvi so bili zbrani najvišji predstavniki vlade, generaliteta, diplomatiki zbor, duhovščina, predstavniki kulturnih in nacionalnih organizacij.

Patriarh Gavrilo je ob asistenci opravil molitve za vladarja in njegovo srečno vladanje, nato je pa v daljšem, zasnosnem govoru orisal pomen zgodovinskega dne, ko je mladi kralj prevzel vso oblast v svoje roke in poudarjal, da danes upira 16 milijonov sinov in hčera našega juga svoje oči v mladega kralja in vsa njihova srca utripajo zanj. Enodušni in prežeti misli za križ častni in svobodo zlato — vse za kralja in domovino! so pripravljene da pojdejo na kraljevo povelje v ogenj in smrt, da izvršijo svojo dolžnost. Želel je mlademu vladarju, da bi srečno vladal v blagor in napredek Jugoslavije.

Vsi navzoči so vzkliknili: Zivel kralj! Zbor je zapel pesem »Na mnoga leta«, nato pa je kralj poljubil križ in patriarhovo roko, patriarh pa je kralja trikrat očetovalsko poljubil na čelo. Po končani službi božji se je kralj odpeljal nazaj na dvor med navdušenimi manifestacijami vsega prebivalstva. Tudi v katoliški cerkvi Kristusa kralja je nadškof dr. Uječić opravil zahvalno službo božjo.

Stroga zakonitost

In spoštovanje osebnosti morata zamenjati dosedanje napake in preziranje zakona, čemur so se privadili tisti, ki so uporabljali zakon.

Za podvig duha in narodne morale bo potrebno takoj očistiti administracijo tistih elementov, ki so se vlekli od režima do režima. Kdor je pošteno služil državi, ne glede na politične režime, mora ostati na svojem mestu. Tisti pa, ki so izkoriščali vsak režim za svojo silo, morajo enkrat za vselej biti odstranjeni. Takih k sreči ni veliko, toda nekateri primeri stvarno demoralizirajo poštene uradnike in ubijajo vero v državno administracijo sploh.

Enaka obremenitev

mora biti presoja merila za zasluge in nagrade vsakemu posamezniku. Ni domoljub tisti, ki ima vsak dan na jeziku patriotske fraze, temveč tisti, ki se ne odteguje plačevanju davkov, ki izpolnjuje vojaške dolžnosti, ki plačuje vse dajatve, potrebne za zadovoljitev socialne skupnosti in za zadovoljitev socialne pravičnosti.

Ko je bila izvršena ta sprememba, je naša javnost dobila občutek varnosti. Beograd in vsa država sta včeraj nudila sliko, ki nam to potrjuje. To je jasno vsakomur, kdor ima oči in ušesa in dobro voljo.

Odmevi in vtisi v inozemstvu

Nemško stališče

Beograd, 29. marca. p. Dopisnik »Politika« poroča iz Berlina med drugim: Vest, da je Nj. Vel. kralj Peter II. prevzel kraljevsko oblast in da je spreminjanje na vlado, je pripeljal v Berlin v četrtke zjutraj. Sprejeta je bila z enakim presenečenjem kakor povsod drugod po svetu. Dočim smatralo v Berlinu nastop vladarskih dolžnosti po kralju Petru II. za docela notranjo zadevo Jugoslavije in za izraz narodne volje, posvečajo sestavi nove vlade posebno pozornost. Trenutek, v katerem je prišlo do spremembe, je glavni razlog, zaradi katerega pripisujejo dogodkom v Jugoslaviji izreden pomen.

V nemških uradnih krogih vlada za dogodke v Jugoslaviji ogromno zanimanje. Na vsa postavljena vprašanja odgovarjajo uradni krogi neodločno in puščajo vtis, da si Berlin glede nadaljnjega razvoja položaja v Jugoslaviji še ni na jasnem.

Edini dokument, na katerega se nanašajo včerajšnja tolmačenja, je izjava, ki jo je podal ministrski predsednik general Simović. Ceravno ta izjava prinaša dovolj jasnosti v novem položaju in predvsem jasno obelodanju glavni motiv, ki je dovel do spremembe, je bilo včeraj na nemškem merodajnem mestu izjavljeno, da tudi po tej izjavi še ne morejo zavzeti uradnega stališča. Iz drugih odgovorov na postavljena vprašanja na konferenci novinarjev v zunanjem ministru pa bi se moglo sklepati, da Berlin še vedno poudarja, da nima na razpolago zanesljivih poročil o zadnjih dogodkih v Jugoslaviji.

Prvi italijanski komentarji

Beograd, 28. marca. p. Dopisnik »Politika« poroča iz Rima:

Italijanski listi so objavili poročila o spremembah v Jugoslaviji brez komentarjev. Na prvem mestu prinašajo kraljev proglas in listo nove vlade. Edini komentar »Popolo d'Italia« sloni na poročilu agencije Avale, da je sprememba vlade izključno zadeva notranje politike, ne pa zunanjepolitičnega značaja. Že davno je jugoslovenska javnost, piše list, zahtevala sestavo vlade, ki bo predstavljala vse stranke v državi. Zaradi tega je bila sprememba v vodstvu državne uprave izvršena brez težav in se mora smatrati za dejanje, ki je dovelo do sestave narodne koncentracijske vlade.

»Corriere della Sera« beleži poročilo agencije Stefani iz Beograda, da namerava nova jugoslovenska vlada ohraniti prijateljske odnose s sosedci. »Piccolo« in drugi večerni listi objavljajo na prvem mestu v celoti izjavo, ki jo je podal predsednik vlade general Simović. »Piccolo« navaja tudi komentar »Politike«, v katerem je bilo rečeno, da prejšnja vlada ni imela zaslombe v srbskem delu naroda in da je nova vlada vzpostavila zvezo med Srbi in državno upravo, ki je dosedaj manjkala. V novi vladi so vsi dosedajni predstavniki Hrvatov in Slovencev in že samo to dejstvo jasno prita, da so spremembe narekovali zgolj notranjepolitični razlogi.

Madžarski tisk o zakonitosti spremembe

Budimpešta, 29. marca. p. Zgodovinska sprememba v državnem življenju Jugoslavije so napravile globok vtis v vsej madžarski javnosti in izzvale največjo pozornost političnih krogov.

Prve vesti so objavili že popoldanski listi, na prvem mestu kraljev proglas. Iz samega načina objave teh vesti se jasno vidi, kolik pomen pripisujejo v madžarskih političnih krogih temu dogodku. Razen lista ministrskega predsednika »Magyar Ország« drugi listi ne objavljajo še no-

benih komentarjev, pač pa slike kralja in njegov življenjski.

»Magyar Ország« piše, da si v prvem trenutku ni bilo mogoče ustvariti prave sode o dogodkih v Jugoslaviji, ker so širile razne in lažne propagandne vesti. Proglas mladega kralja pa jasno kaže, da je cilj Jugoslavije ohranitev reda na znotraj in miru na zunaj.

V ostalem zavzemajo merodajni madžarski krogi stališče čakanja, utemeljuje to s tem, da so prišli vsi ti dogodki preveč nepričakovano. V madžarskih političnih krogih prav tako prevladuje mnenje, da je treba počakati na nadaljnji razvoj dogodkov.

Madžarski tisk se omejuje na ugotovitev, da je sprememba v Jugoslaviji predvsem notranjepolitičnega značaja ter da je izvršena na zakonit način.

Globok vtis v Bolgariji

Sofija, 29. marca. e. AA. Bolgarska javnost je izvedela za zgodovinske dogodke v Beogradu po beograjskem radiu. Sprememba v Beogradu je izzvala v vseh krogih globok vtis.

Opoldanska lista »Dnes« in »Dnevnik« sta na prvi strani objavila besedilo proglasa kralja Petra II. jugoslovenskemu narodu, nato kraljevo biografijo in sliko, ki kaže mladega kralja v sokolskem kroju.

Popoldanska lista »Slovo« in »Mir« sta objavila poleg besedila kraljevega proglasa tudi uradno obvestilo iz Beograda o sestavi nove vlade s popolno listo ministrov, kakor tudi slike o manifestacijah v Beogradu in drugih krajih Jugoslavije.

Jutrnji listi »Zarja«, »Utro« in »Zora« so objavili na prvi strani sliko kralja Petra, patriarha Gavrila, predsednika vlade Simovića, podpredsednika dr. Mačka in nekaterih ministrov, kakor tudi posamezne slike Beograda. Priobčilo so tudi življenjepis kralja Petra II. in obširna obvestila o vseh najvažnejših momentih zgodovinskega dne. »Zarja« je objavila izjavo generala

Zagreb in vsa Hrvatska sta mirno in dostojanstveno sprejela zgodovinski dogodek Glasilo podpredsednika vlade dr. Mačka o sedanjem položaju

Zagreb, 29. marca. o. »Hrvatski dnevnik« pravi v svojem današnjem uvodniku med drugim:

Z mirom, ki mu ni primere in dostojanstvom je Zagreb in z njim tudi vsa Hrvatska pričakala zgodovinski dogodek v Beogradu. Ni mogoče reči, da je bilo pri nas za ono, kar se je dogajalo v Beogradu, zanimanje majhno. Nasprotno, že leta pri radijskih aparatih ni sedelo toliko poslušalcev, tudi listov je bilo kupljenih mnogo več, kakor drugače. Vendar je vse to šlo mirno, brez vznemirjenja.

Hrvatska se je že privadila spremembam v političnem življenju Jugoslavije. Spoznala je, da je najbolje v vseh primerih ohraniti mir in pričnost ter se izogniti slehernemu incidentu. Redarstvo ravnatelstvo je sicer opozorilo zagrebško meščanstvo na strogo odredbo o prepovedi vseh sprevedov, sestankov in manifestacij brez dovoljenja redarstva, toda to je bil samo običajni ukrep, za katerega dogodki dneva sami niso dali nikakega povoda.

Prisotnost predsednika dr. Mačka v Zagrebu, je vsakomur povoljno vplivala na samo zavest hrvatskega meščanstva. Vedo se je, da je postal v Beograd svojega posebnega odposlanca hana dr. Ivana Subašića s nalogo, da se informira o novem položaju in ga o vsem pouči.

»Javnega mnenja našega naroda z ozirom na značaj tako Srbov in Hrvatov kakor Slovencev, da se stvarno razpoloženje nikoli ne skriva, ni bilo težko spoznati kljub nekim rezervam in omejitvam, vsiljenim po razmerah. Po vseh krajih naše države, med Srbi, Hrvati in Slovenci, se je opazilo enako duševno stanje, ki je kazalo višino morale v našem narodu, globoko zavest dolžnosti v trenutkih državne in narodne nevarnosti, pravilno umevanje splošnega položaja za primer, če bi bila tudi naša država omajana in bi morala braniti svojo svobodo, neodvisnost in sigurnost.«

DELO

»Neutrlnost smo strogo čuvali, vse dolžnosti izpolnjevali in se zaradi njih odrekli kruha. Z mirom na naših mejah in z mirom na starem balkanskem bojišču hočemo donrniti svoj delež splošnemu miru in obnovi po vojni uničene in izkrvavljene Evrope. To je naš sklep, katerega ne more spremeniti nobena politična in vojna situacija. Komur ta sklep ne zadostuje, ta ne misli dobro o nas. Nobeni politični in vojni interesi niso za nas večje vrednosti od našega miru in naših narodnih interesov. Nared, ki od nobenega nič ne zahteva, ne more služiti drugemu in se zanj vevati. Usodne povezave Hrvatov, Srbov in Slovencev, njih svobodnega skupnega življenja ne more zrakljati nobena tuja spletko ali sila.«

VARAŽDINSKE NOVINE

Simovića na uvodnem mestu pod naslovom »Jugoslavija želi biti v dobrih odnosih s svojimi sosedci«.

Včerajšnji opoldanski in popoldanski listi so prav tako objavili uradna obvestila iz Beograda in podrobnosti o dogodkih prejšnjega dne ter prav tako življenjepis članov nove vlade. »Dnes« je objavil podrobosti iz Beograda po beograjskem radiu. Vladni list »Večer« je objavil na prvi strani slike kraljevega dvorca kralja Petra II. in o zahvalni službi božji v saborni cerkvi. Poleg uradnih obvestil in obvestil beograjskega radija listi za sedaj niso objavili nobenega komentarja.

Rooseveltove čestitke kralju Petru II.

Washington, 29. marca. s. (Reuter). Pred sednik Roosevelt je poslal jugoslovenskemu kralju Petru II. ob priliki prevzema kraljevske oblasti brzojavko, v kateri izraža v svojem imenu, kakor tudi v imenu ameriškega naroda najboljše želje njegovi vladavi.

Poročila moskovskega radia

Moskva, 29. marca. s. Moskovski radio objavlja o dogodkih v Jugoslaviji pet brzojavk. V prvi navaja v poročilu agencije Avale imena vseh članov nove jugoslovenske vlade. Posebej omenja, da je med ministri brez portfelja tudi dosedanj jugoslovenski poslanik v Moskvi dr. Gavrilović.

Nadalje navaja, da predstavlja vlada generala Simovića vlado nacionalne sloge. Nato citira doslovno izjavo, ki jo je podal ministrski predsednik general Simović ter uradno poročilo o odhodu kneza Pavla v Atene in poročilo o imenovanju generala Stefanovića za upravnika mesta Beograda, kakor tudi njegov proglas na prebivalstvo prestolnice.

Vlada narodne sloge na delu

Beograd, 29. marca. e. Današnja »Politika« objavlja pod naslovom »Nov režim, nova pota« članek izpod peresa redakcijskega člana dr. Milivoja Popovića, v katerem pravi med drugim:

Manifestacije v Beogradu in širom države o priliki spremembe, ki so bile izvršene 27. marca, so vsemu svetu pokazale ne samo

enodušno soglasje države s to spremembo,

temveč so te manifestacije hkrati na zelo jasn način pokazale tudi vzroke, ki so izzvali to spremembo.

Eden vzrokov je nedvomno v dejstvu, da ljudje, ki so predstavljali srbski narod v prejšnjem režimu, razen dr. Srđjana Budisavljevića in dr. Branka Čubrilovića niso uživali zaupanja naroda. Ko sta pred dnevi izstopila iz vlade dr. Budisavljević in dr. Čubrilović, ki sta kot zastopnika svojih strank predstavljala samo še edino jamstvo srbskega naroda in sta vzdrževala zvezo med narodom in vrhovno državno upravo, je nastopil popoln moralni padec prejšnjega režima.

Položaj je bil izredno težak in resen, tako da je v narodu nastal vrhunec zaskrbljenosti in nemira, kakor je bilo to tudi rečeno v izjavi predsednika vlade Simovića. Slabi ljudje v srbskem narodu so se našli na čelu države v trenutku, ko je bilo treba reševati najvažnejša vprašanja narodne usode. Srbski narod je vajen, da ima

v velikih zgodovinskih trenutkih

na čelu svoje prve ljudi in po možnosti vse. Zato ga je po pravici prevzela skrb za državo in je neogibno moralo priti do poloma starega stanja in imenovanja vlade narodne sloge in narodnega zaupanja.

O spremembi, ki je nastala, ni treba povedati nič drugega kot glavni vzrok notranjo politiko. Če je zaradi slabih načinov vodstva javnih poslov ali zaradi nepopolnosti ljudi, ki so dosedaj vodili te posle, bilo pri predvčerajšnjih manifestacijah nekaj vzklikov ali izredov na ta ali oni naslov, ne more to imeti nobene zveze z glavno stvarjo ali novim stanjem.

Novo stanje je odločno in nedvoumno obeležil predsednik vlade Simović v svoji izjavi. Kot prvo nalogo svoje vlade je predsednik Simović poudarjal

čuvanje reda v državi in miru na zunaj

Predsednik Simović je zlasti apeliral na vse državljane Jugoslavije, da se vzdržujejo vseh manifestacij, ki bi lahko otežile odnose z našimi sosedci, s katerimi želimo tudi nadalje ostati v miru in prijateljstvu. Kar je rečeno, se bo tudi zgodilo. O tem ni treba dvomiti, ko se ve, da vlada narodne sloge razpolaga z močjo in zaupanjem za trdno vodstvo notranje in zunanje politike. Vsak se bo varal, če misli, da ta sprememba služi drugim ciljem, kakor

notranji konsolidaciji in varnosti naše države

Mi želimo biti svobodni in neodvisni. Ne želimo slediti niti laskanjem, niti nočemo kloniti pred težavami. Hočemo biti složni in zedinjeni v radosti in v preizkušnjah. Kot en človek lahko prikažemo preizkušnje, pa naj bodo kakršne koli vrste. Narod je želel biti zedinjen in danes je zedinjen. Vsi morajo razumeti narod, za katerega je Leopold Ranke dejal, da se mu je posrečilo, da je ostal in da se je ohranil, zahvaljujoč se odločnosti in žrtvam za svojo svobodo in neodvisnost.

Prijatelji in sosedje

morajo razumeti neogibnost zgodovinske spremembe in glavne notranjepolitične razloge, ki so izzvali to spremembo. V misli, da bomo pomen spremembe pravilno razumevali kot stvar notranje politike, pričakujemo, da bo novi režim po novi poti in hitro odstranil vse tisto, kar je prejšnje režime delalo nepopolno in zaradi česar ti režimi niso mogli uspevati. Zato je potrebno, da se uvede javna kontrola na vseh poljih.

Naš narod, ki se je tako sijajno izkazal in pokazal odločnost, da se žrtvuje, mora vedeti, kako se upravlja njegovo imetje in njegova usoda. Pomanjkanje javne kontrole je napravilo tisti ogromni prepad nezaupanja med narodom in državno upravo in povzročilo stanje, ki je moralo biti presekano 27. marca.

Tedenski razved

Danes teden smo zaključili naš razved s besedami: Stališče Jugoslavije je znano. Vsestranska nevtiralnost in prijateljsko razmerje s sosedli. Kakor se mi ne vrtimo v tuje spore, prav tako ne dovoljujemo tujega poseganja v naše suverene pravice. Dalje je bilo omenjeno, da tako v Rimu kakor v Berlinu priznavajo osnovna načela naše zunanje politike: nacionalno suvereniteto, politično neodvisnost in vojaško moč. Na tem temelju — je bilo rečeno — naj bi že v najkrajšem času prišlo do dokončne uсталosti dobrega razmerja med Beogradom in Berlinom.

Tretji dan nato je bila sklenjena med našo državo in trovezno pogodba, pred katero sta Nemčija in Italija pisno izjavili, da bosta zmerom spoštovali suvereniteto in ozemeljsko nedotakljivost Jugoslavije in da ves čas vojne ne bosta zahtevali od nas dovoljenja za prehod ali prevoz vojaštva čez jugoslovensko državno ozemlje.

Ne bo odveč, če ponovimo na tem mestu besede, ki jih je zapisal na predvečer dunajske pogodbe eden naših najodličnejših diplomatomov — dr. M. Spalajković: »Ena vojujoča se stran je želela, da se Jugoslavija aktivno udeleži vojne, druga vojujoča se stran, ki ni zahtevala nič podobnega, je pa želela, da Jugoslavija pristopi k trojni zvezi in na ta način formalno potrdi svoje miroljubne namene nasproti osminam silam. Zanimivo je, toda za vsakega, ki pozna dušo našega naroda, tudi popolnoma umljivo, da se je to drugo želo našemu narodu mnogo težje od prvega. Kakor hitro se je zvedelo, za kaj gre, so se čuli v javnosti vzkliki: pristop k trojni zvezi pomeni našo podreditve vojujoči se stranki in dovolitve prehoda njenim četam čez naše ozemlje. Ako naj bi bilo to točno, potem ne more biti govora o izbiri manjšega zla, ampak samo o izbiri med suženjstvom in junaško smrtjo, in za ta primer se ve, kakšen sklep bi najbolje odgovarjal tradicijam našega naroda.«

Dr. Spalajković je sicer zatrjeval, da je ta strah neosnovan zaradi prej omenjenih jamstev, toda naša javnost je kljub vsemu čutila, da to ne more biti v skladu z našo vsestransko nevtiralnostjo, to se pravi, s strogim nobenoplatnim stališčem Jugoslavije do vojujočih se držav, kakor je uradno sporočila jugoslovenska vlada v začetku evropskih sovražnosti — ali povedano z besedami z najboljši avtoritativne strani: »V resnih dneh se je jugoslovanski narod čutil nemirnega zaradi načina, s katerim so se vodili javni posli. Nezaupanje do takega stanja stvari se je začelo dnu manifestirati v tolikem obsegu, da je pretila nevarnost javnemu redu.« (Iz izjave predsednika kr. vlade armijskega generala Dušana Simovića.)

Jugoslavija želi ostati izven vojne do konca. Doselej ni bilo in tudi v bodoče ne bo z naše strani nobenega poudarka za sumničanje v našo nevtiralnost s katerekoli strani. Edina skrb naše države je zagotovitev jugoslovanskih življenjskih interesov v sedanjih vojni, ki je nastala brez naše krivde ali sodelovanja. Kakor želimo ostati še naprej v prijateljski sosedstvi s sosedli, prav tako želimo ostati nevtralnimi tudi nasproti ostalim državam, ki so v vojni. Jugoslovensko stališče je v vprašanju nevtiralnosti docela istovetno z izjavo švicarskega državnega predsednika: »Politika, ki jo izvaja Švica, ne more dovoliti državi, da bi se priključila kateri izmed obstoječih skupin.«

Zato je v težkem trenutku prevzel kraljevske oblasti mladi kralj Peter II. kot izvrševalec narodne volje in obnovitelj narodne tradicije, ki je takoj imenoval vladno narodno slogot kot izraz razpoloženja srbskega, hrvaškega in slovenskega naroda. Zda j ni več razloga za vzemirjenost, kajti za kraljem ni samo naša junaška vojska, temveč tudi ves jugoslovanski narod. »Dosedanja vlada, ki ni imela zaslobe v srbskem delu naroda, je spravila v vprašanje notranji red v državi in mir na Balkanu. Tako stanje bi moglo ogroziti mir na Balkanu, česar ne želi noben narod, zlasti pa ne naši sosedje. Namesto nemira in bojovni v duši naroda je nastalo olajšanje, razvedrenje in samozaupanje. Spregovorila niso samo narodna čustva, temveč tudi narodni instinkti in narodna modrost. Posameznik se lahko zmoti, narod pa se ne more zmotiti.« (Politika)

Zgodovinska sprememba 27. marca je prvenstveno naša notranja zadeva, ki v bistvu ne more vplivati na spremembo jugoslovanske zunanje politike, dokler ostane na vse strani nevtralni, kar tudi bomo. Visoka politična morala Srbov, Hrvatov in Slovencev je poleg vojaške moči največja podpora vrhovni državni upravi pri njenem delu za obranitev popolne neodvisnosti Jugoslavije ter njenega dolžnostnega zvestega in pravičnega nevtiralnega stališča. Vzlic veliki spremembi pri nas ali morda prav zaradi nje se morejo dobri odnosi med Beogradom in Berlinom dokončno ustaliti in se celo poglobiti brez vsakega političnega svetlohlavnosti pa vzgledu našega prijateljskega razmerja z Italijo, s katero smo te dni praznovali štiriletnico nesklajenega jadranskega miru.

Poleg zgodovinskega dejanja v Beogradu sta vzbudila pozornost še dva politična dogodka na Balkanu. Predvsem ruska in turška deklaracija o medsebojni nevtiralnosti v primeru neznanega napada ali vojne za obrambo integritete ene izmed obeh držav. Sovjetska vlada je pri tej priliki uvedla v diplomatski besednjak nov strokovni izraz »razumljiva nevtiralnost«. Koliko je ta deklaracija praktičnega pomena, zna pokazati nemara že bližnja bodočnost. Drug dogodek, ki utegne še bolj zamotati sedanje zapletitje, so odločne izjave poglavarja rumunske države generala Antonescu, da se Rumunija nikoli ne bo sprijaznila z vsiljeno odstopitvijo dela Transilvanije Madžarski, da tega ne bo sprejela kot dokončno položaja in da ne bo miru v tem delu Evrope, dokler rumunski narod ne dobi ali si sam izposluje resnične pravice. Če se to ne zgodi, bodo nastali v Rumuniji nemiri, za katere ne bo mogel prevzeti odgovornosti. Doselej še ni znana reakcija iniciatorjev pogodbe za odstop Transilvanije, pač pa je nastalo na Madžarskem precejšnje vznemirjenje, pa tudi Sovjetska zveza — in to se zdi glavno — posveča Antonescovim izjavam izredno pažljivo.

Položaj na albananskem bojišču je trenutno tako rekoč stacionaren. Prav tako na letalski fronti na zapadu. Tr kakor tam pa se prikaže večji in nedvomno usodnejši razmah operacij. Drugače je v Italijanski Vzhodni Afriki in Abesiniji. Angliška vojska zavzema kljub močnemu in zaradi po-

Nadaljevanje s 1. strani

še ni nastopila prilika, da bi se izrazila o svojem stališču glede na naše notranje-politične probleme. Ne gre tu za individualne nazore sedanjih članov vlade, temveč za stališče vlade kot celote. Izjave novih ministrov, ki so jih dajali, dokler so bili v opoziciji, so lahko, toda ne nujno merodajne za njihovo sedanje in bodoče zadržanje.

Vsekakor dovolj je okoliščina, da so vsi Hrvati, ki so bili člani stare vlade imenovani za ministre tudi v novi vladi, domnevo, da se je presodil pomen hrvaškega zastopstva v novi vladi in to ravno onega, ki more sodelovati samo na še postavljeneh osnovah politične sporazuma.

Enako je važno in potrebno vedeti, kako novi režim gleda tudi na razne druge probleme, ki se pojavljajo pred njim. Te ure so enako usodne i za Hrvate i za Srbe i za Slovence in je zato razumljivo, da smo tudi mi Hrvati, živo zainteresirani na nadaljnjem razvoju prilik. Sodeč po ukrepu upravnika mesta Beograda, s katerim so bile prepovedane nadaljnjše manifestacije v Beogradu, kaže, da je novi vladi mnogo na tem, da se državljani povinejo k svojemu rednemu delu ter da se življenje v prestolnici normalizira.

Zunanje politični položaj resno zahteva, da se vsi sklepi sprejmejo po zrelem pre-

misleku, da se ne ukrene in ne opusti nič, kar bi bilo treba kasneje obžalovati.

Povratak bana dr. Šubaišića v Zagreb

Beograd, 29. marca. p. Ban banovine Hrvatske dr. Ivo Šubaišić je imel včeraj konferenco s številnimi ministri, zvečer pa je odpotoval v Zagreb.

Zahvalna služba božja v Atenah

Atene, 29. marca. A.A. Atenska agencija poroča: Jugoslovensko poslanstvo v Atenah objavlja, da bo služba božja ob priliki prevzema oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. v nedeljo 30. marca ob 12. uri v ruski pravoslavni cerkvi v Atenah.

Lojalnost vojvodinskih Nemcev

Novi Sad, 29. marca. p. Predstavnik nemške narodnostne skupine dr. Sepp Janko in Hans Hahn sta obiskala včeraj bana dr. Kiurino in pomočnika bana Nagulica ter izjavila, da nemška narodnostna skupina v Jugoslaviji pozdravlja stopanje Nj. Vel. kralja Petra II. na prestol z iskreno lojalnostjo in da je vdana monarhu in kraljevskemu domu s tradicionalno zvestobo in požrtvovalnostjo.

Prodiranje proti Asmari

Angleški vojaški krogi računajo s skorajšnjim koncem bojev v Eritreji — Vloga letalstva pri zavzetju Kerena

London, 29. marca. s. (Reuter). Z bojišča pri Kerenu poročajo, da angleške in imperialne čete neprestano zasledujejo in napadajo italijansko vojsko, ki se umika po sto km dolgi cesti proti Asmari. Saperji čistijo cesto raznih ovir, ki so jih postavili Italijani, da preprečijo prodiranje angleških oklopnih oddelkov.

Asmara leži približno 1300 km višje od Kerena. Cesta se prične dvigati takoj pri Kerenu na približno 12 km dolgem sektorju. Dalje proti Asmari je teren skoraj raven. V merodajnih angleških vojaških krogih smatrajo, da je brez pretrganega optimizma mogoče že za doteden čas napovedati konec bojev v Eritreji. Asmara ne razpolaga niti z umetnimi utrdbami, niti z naravnimi obrambami.

Kairo, 29. marca. s. (Reuter). Posebni Reuterjev poročevalec v Khartumu v Sudanu objavlja nekaj nadaljnjih podrobnosti o zavzetju Kerena, zlasti pa o veliki vlogi, ki jo je imelo angleško letalstvo.

Bitka za Keren je trajala polnih 52 dni, od 3. februarja dalje. Na italijanski strani so se borile najboljše evropske in kolonialne čete, na angleški strani pa so operirali indijski, škotski in angleški polki. Ves čas je imelo v operacijah vlogo angleško letalstvo. Angleška lovška letala so pred vsem krila v začetku bojev transporte orožja, municije in živeža, ki so ga dovažali iz Sudana angleškim četam na bojišče. Angleški bombniki so pripravili z neprestanimi napadi na italijanske postojanke pri Kerenu končni napad.

Priprave za naskok so se pričele v drugem tednu marca. 25. t. m. eno minuto pred sedmo jutraj se je pričela končna ofenziva. Najprej je otvorilo angleško topništvo silovit ogenj. V akcijo so stopila nato letala, ki so Italijane naslednja dva dneva brez prestanka bombardirala. Italijanska vojska je bila skrita v dobro maskiranih in dobro izgrajenih utrjenih topniških postojankah in strelskih jarkih, izsekanih deloma v gole skale.

Angleška letala, ki so sodelovala v operacijah pri Kerenu, so bila razmeščena po raznih letališčih v Sudanu. Piloti so bili opremljeni z najtočnejšimi zemljevidi, na katerih so bile zarisane do podrobnosti vse postojanke italijanske vojske. Zaporemda so javljali posamezni piloti, da je prenehala streljati ta ali ona italijanska baterija. Nato je prišlo poročilo, da sta padla dva najvažnejša gorska vrhova.

Neka angleška postojanka je javila, da ji je zmanjkalo živeža. Ker je bila na težko dostopnem mestu, so ji bila poslana konservirana živila z letali, ki so odpravila konzerve z višine 15 m v bližino angleških oddelkov.

V končnem napadu na Keren so sodelovale angleške, indijske in svobodne francoske čete, kakor tudi oddelki francoske tujske legije in palestinski oddelki. Nekaj dni pred začetkom končne ofenzive je prišel na bojišče sam vrhovni poveljnik angleške vojske na Blžnjem vzhodu general Wavell, ki je zapustil svoje opazovalno sešle uro pred padcem Kerena.

Kairo, 29. marca. s. (Reuter). Kakor poročajo, je padec Kerena in Hararja izredno bodrilno vplival na abesinske patrio-

te, ki se udeležujejo uspešno trenutno zlasti pri Debr Markosu.

Albansko bojišče

Atene, 29. marca. s. (At. ag.). Grški generalni štab javlja v svojem sročnjem 155. vojnem poročilu:

Aktivnost patrulj in topništva. Naše letalstvo je izvedlo uspešne bombne napade na sovražne postojanke. Vsa letala, ki so se udeležila teh operacij, so se vrnila v svoja oporišča.

Atene, 29. marca. s. (At. ag.). Grška admiraliteta javlja: Grška podmornica »Triton« je v nedeljo napadla močno zavarovano konvoj sovražnih ladij ob albanskem obali. 5000 tonska sovražna ladja »Carmen« je bila zadeta s torpedom in potopljena. Neka druga manjša ladja je bila poškodovana.

Atene, 29. marca. s. (Reuter). Po grških poročilih so Italijani včeraj na bojišču v Albaniji razvijali zelo malo ofenzivne aktivnosti. Zdi se, da se Italijani utrjujejo na svojih dosežanih postojankah. Italijanski vojni ujetniki pripovedujejo, da kopljejo italijanske čete strelske järke, grade postojanke topništva in postavljajo žične ovire.

Osma zaporedna mirna noč v Londonu

London, 29. marca. s. (Reuter). Sovražna letala niso izvedla preteklo noč nobenega napada na Anglijo. London je imel tako osmo zaporedno mirno noč, ostala Anglija pa je že štiri noči brez vsakega letalskega napada.

London, 29. marca. s. (Tass). Kakor javlja »Daily Telegraph«, smatrajo v angleških krogih, da izostanka nemških letalskih napadov v Anglijo v zadnjih nočeh ni krivo slabo vreme. Zgodilo se je že ponovno, da so Nemci napadli Anglijo v slabšem vremenu, kakor pa je sedaj. Zato smatrajo v angleških krogih, da se Nemci morda pripravljajo na novo večjo akcijo ter varčujejo z bencinom, ker so doslej v nočnih letalskih napadih poslali v akcijo po 400 letal, ki so porabila po več tisoč galon bencina.

Macuoka v Berlinu

Berlin, 29. marca. A.A. (Stefani). Japonski zunanji minister Macuoka je včeraj obiskal novinarski klub in je nekaj časa ostal v družbi novinarjev držav, podpisnic trojnega pakta. Macuoka je odgovarjal na razna vprašanja in je podprl še enkrat bistvenost pogodbe. Nemški zunanji minister v. Ribbentrop, ki je bil v njegovem spremstvu, se je razgovarjal zlasti z italijanskimi in japonskimi novinarji.

Churchillov govor odložen

London, 29. marca. A.A. (Reuter). Angleški radio je objavil, da je predsednik vlade Churchill za nekaj dni odložil svoj govor po radiu, ki je bil določen za zvečer 30. marca.

Novo vojno posojilo v Angliji

London, 29. marca. s. (Reuter). Finančno ministrstvo je razpisalo novo vojno posojilo v znesku 120 milijonov funtov. Posojilo bo amortizirano v letih 1954 do 1958 in bo nosilo 3% obresti.

Možnost plinskih napadov

London, 29. marca. s. (Tass). Kakor poroča Reuter, je podal notranji minister Morrison v parlamentu izjavo, v kateri je opozoril na nevarnost plinskega napada na Anglijo. Morrison je pripomnil, da bo vlada podvela vse potrebne ukrepe za zaščito civilnega prebivalstva pred plinskimi napadi. Na dodatno vprašanje nekega poslanca, če pomeni to, da Anglija tudi sama pripravlja uporabo plinov, je Morrison pripomnil, da ne more podati nobenih informacij o ukrepih, ki jih namerava Anglija podvzeti.

Italijanski poročilo o letalskih izgubah

Rim, 29. marca. s. (Tass). »Popolo di Roma« objavlja statistične podatke o letalski vojni do vključno 26. t. m. List pravi, da so Angliji v letalskih bitkah z italijanskimi letali ter zaradi udeleževanja protiletalskega topništva izgubili doslej skupno 889 letal. Italijanske zgube ceni list za isti čas na 210 letal.

Kopalna sol

v kadi neverjetno osvežuje telo in Vas umiri. — Dkg Din 0.50.

Kr. dvorni dobavitelj drogerija GREGORIO, Ljubljana, Prešernova ul. 5

Planinci med prvimi, ki slede pozivu kralja

Razveseljiva bilanca ob desetletnici sedanjega odbora SPD, ki je izpolnil svoj program in svoje obljube

Ljubljana, 29. marca. Ob navzočnosti odličnih predstavnikov naših oblasti, med katerimi je divizijo zastopal general Lukić, je snceti otvoril 48. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva predsednik dr. Josip Pretnar. Smatram, da govorim iz srca vseh je izjavil g. predsednik, ako se v imenu slovenskih planincev na tem občnem zboru z izrazi globoke vdanosti in zvestobe spomnimo Nj. Vel. kralja Petra II. V teh težkih in presrešnih časih, ko butajo valovi vojne požara ob meje naše države, ko se tudi nad našo domovino zbirajo viharji oblaki in padajo usodne odločitve, se je dvignil sin slavnega in junaškega rodu Karadjordjevićev, vnuk kralja Petra Osvoboditelja in sin kralja mučenika Aleksandra I. Zedinitelja, naš mladi kralj Peter II. Z junaškim srcem in odlično voljo je vzel v svoje mlade, a krepke roke, krmilo naše države. Ves narod se zaveda velike resnosti in usodnosti časa. Po vsej državi odmeva klic sproščenosti navdušenosti, odločnosti in pripravljenosti na vse. Ves narod se zgrinja okoli prestola mladega kralja in okoli zastave naše svobodne jugoslovanske države. V tem trenutku smo tudi mi planinci, ki tako ljubimo svojo domovino in smo pripravljeni za njo žrtvovati vse med prvimi, ki sledimo pozivu našega mladega kralja, da smo ob prestolu in da z vero v boga izpolnimo svojo dolžnost do kralja in domovine.

Ob viharnem odobravanju vseh zbora valcev je bil sprejet predlog da se pošljejo vdanostne in pozdravne brzjavke Nj. Vel. kralju Petru II. predsedniku vlade generalu Simoviću in ministru za telesno vzgojo naroda generalu Liliću.

V svojem nadaljnjem poročilu je predsednik prikazal uspehe odbora ob zaključku desetletne dobe Planinske organizacije v Sloveniji je danes strnjena v celoto na načelu enakopravnosti in obširne samouprave Osrednjega društva in vseh podruž-

nic. Cela vrsta odsekov v Osrednjem društvu je opravljala posle v posebnih pano- gah našega delovanja z največjim uspehom, tako glede gospodarstva, gradbenih del, oznamenjanja potov, zimskih in strne alpinistike, kulturnoznanstvenega dela planinskega fotoamatstva, reševalne službe in vodništva, propagande in vzgoje planinske mladine. Preuredili, popravili ali dogradili smo celo vrsto koč, zgradili najlepši planinski dom v državi dom SPD na Komni ter postavili novo zgradbo Zlatoroga ob Bohinjskem jezeru. Pridobili smo velike komplekse zemljišča. Čeprav smo prevzeli pred 10 leti 900.000 din dolga smo s smotrnim gospodarstvom dolga znižali na okoli 300.000 din. Vrednost našega nepremičnega premoženja pa se je dvignila za 3 do 4 milijone din. Prepričan sem, je zaključil g. predsednik, da moramo biti mirni, ko damo odgovor ali smo izpolnili svoj program in obljube, ki smo jih postavili pred 10 leti. V glavnem je vse ogromno delo na najrazličnejših poljih planinstva opravilo Osrednje društvo.

Tajnik dr. Arnošt Brilej je prečital obširno tajniško poročilo. Lani je društvo imelo 3630 rednih članov, akademska skupina je imela 1007 članov, mladinski odsek 1308 članov. Vseh društvenih članov je bilo torej 5945. To je za 750 članov več kot leta 1939. Za vse koče skupaj se je porabilo samo 20.294 din. Vsi odseki so pridno delali in dosegli lepe uspehe.

Po poročilu gospodara Josipa Cesarja je uprava prešla razrešeno. Zborovalci so soglasno sprejeli proračun za leto 1941. Inspektor Wester se je v imenu članstva zahvalil odboru za uspešno delovanje v preteklem letu in v zadnjem desetletju. Sprejeti so bili tudi predlogi g. inspektorja Westra glede spopolnitve obveščevalne organizacije v planinskih predelih. Po izvolitvi delegatov v skupščino je predsednik občni zbor zaključil.

Jutri se prične treznostni teden Zakaj dolgoletna prizadevanja treznostne propagande v Sloveniji niso rodila uspehov

Ljubljana, 29. marca. Jutri se prične letošnji treznostni teden. V izredno težkih usodnih razmerah živimo, toda še bolj kakor kdaj prej moramo zapupati v bodočnost in storiti vse, da bodo generacije za nami v svobodni domovini kot zdrav in krepak rod lahko prevzele celotno, s krvjo ustvarjeno jugoslovensko dediščino. Ob letošnjem treznostnem tednu so naše oči uprte v našo mladino. Slovenska mladina je bodoči slovenski narod. To mladino je treba rešiti za vsako ceno pred alkoholizmom.

Številni raziskovalci so s statistiko pokazali, da je velik del naše mladine zaradi alkoholizma staršev dedno obremenjen, biološko oceljen in zato dovzetnejši, da sam zapade alkoholizmu. Nevarnost za našo mladino je neizbežna s te strani, če bomo še nadalje živeli v socialnih, zdravstvenobio- loških, prosvetnih in gospodarskih razmerah, ki omogočajo razvoj alkoholizma. Znana socialna delavca Miklič in Jagodič sta ugotovila, da le 30% srednješolskih učencev zavzema odklonilo stališče proti alkoholu in da je 67% ljudskošolskih otrok nagajenih k pitju alkoholnih pijač, moške mladine pa celo 73%, v vinorodnih krajih pa skupaj celo 85.5%.

Pretežni del slovenske mladine živi v socialno in gospodarsko neugodnih razme- rah. Jagodič je ugotovil, da je najmanjša razširjenost uživanja alkoholnih pijač v mestih (49.7%), nato v trgih (59.6%), potem v industrijskih krajih (64.6%) in največja v vaseh (71%). Iz teh ugotovitev bi se moglo sklepati, da je socialno in gos- podarsko stanje mestnega otroka v splošnem ugodnejše od vsakega otroka, da je alkoholizem bolj izpostavljen socialno šib- kejši otroci.

Dr. Ivo Pirc je dokazal, da se na stopnjo alkoholizma ne da sklepati samo po količini zaužitih pijač, temveč tudi po stanju prehrane, telesnega in duševnega ustroja, odpornosti, volje. Premajhni izdatki za hrano imajo tudi ne glede na velikost izdatkov za alkohol za posledico nezadostno prehrano, to je pa kronični glad, ki pripravi telo za različna obolenja. V pasivnih krajih najdemo češče pojavljanje nalezljivi- jih bolezni, večja je v teh krajih umrljivost dojenčkov in splošna umrljivost, vse zaradi prešlebe telesne in duševne odpor- nosti. Naš mali človek malo je in mu zato že najmanjša količina alkohola škodi. Vsem je znano, da premožnejši ljudje mnogo pijejo, ker se pa dobro hranijo, učinek alkohola pri njih ne pride do izraza tako pogosto in v taki obliki kakor pri revnem človeku.

Kaj vemo o stanju prehrane mladine v Sloveniji? V Sloveniji živi nad 1.200.000 ljudstva in je od tega 30.5% mladine do 14. leta starosti, to je okoli 350.000. S pla- meniti anketami po občinah je ugotovlje- no, da je 60.6% te mladine slabo hranje- no, to je okoli 210.000 otrok. Povsem siro- mašnih otrok je 102.000 (24%), socialno ogroženih pa še 261.000 otrok (57%), to- rej skupaj je 81% mladine iz socialno šib- kejših slojev, pri kateri je ogrožen pravi- len telesni in duševni razvoj.

Glede na tesno povezanost med prehrano otrok in mladine ter med nastankom in razvojem alkoholizma obstoje važni ukrepi za omejitev ali celo odpravo alkoholizma prav v prizadevanju za zboljšanje prehra- ne mladine. Večdesetletna prizadevanja treznostne propagande niso rodila uspe- hov. Laže dosegljivo je, skušati doseči zni- žanje stopnje alkoholizma z zvišanjem koeficienta prehrane s tem, da zboljšamo prehrano mladini in dvignemo njeno kalo- rično in fiziološko vrednost. To pomeni, da bomo alkoholizem mladine preprečili, zmanjšali ali odpravili tudi z zadostno in pravilno prehrano. S to ugotovitvijo je do- kazano, da je problem alkoholizma med mladino rešljiv in smo našli njegovo Ahil-

lovo peto. Napadati ga s te strani bo mno- go lažje in omogočeno brez napornega pre- pričevanja, poučevanja in pridobivanja za vzdržnost, ker je tudi naravnost, vablji- vejše in prijetnejše, uživati zadostno in pravilno hrano, kakor pa odopovedati se sleherni kapljici alkohola. Sleherni otrok, ki danes nosi za prigrizek v šolo zganje, ali ga pije za zajtrk, bi rajši zaužil sko- delico mleka s kruhom. Tista mati v Halo- zah, ki namesto zabele zalije zganje z vi- nom, bi rajši zganje z mastjo zababila in jih zalila z mlekom, če bi ga imela. Mla- dina v naših vinorodnih krajih po večini ne uživa alkoholnih pijač iz navade, am- pak iz potrebe kot nadomestek za hrano. Mestna delavska in meščanska mladina plje iz priročnosti.

Kaj je torej najnujnejše storiti, da reši- mo mladino pred alkoholizmom? Uvesti je treba splošno skrbstvo za zboljšanje pre- hrane mladine. Spričo takih razmer je predvsem potrebna socialna pomoč z us- tavljanjem šolskih kuhinj za predšolske in za šolske otroke. Dolžnost dela proti alko- holizmu v Sloveniji je, da to skrb pre- vzame v svoje roke in da organizira ve- likopotezno boj proti alkoholizmu s pre- hrano v šolskih kuhinjah za vse otroke in v vseh krajih Slovenije. Edino po tej poti bomo dosegli uspehe, ki jih gola besedna treznostna propaganda doslej ni mogla doseči.

Snežne razmere

Poročilo Tujakoprometnih zvez v Ljubljani in Mariboru ter SPD 29. III. 1941

Dom na Komni 1520 m: 0, oblačno, 250 cm snega, sen.
Triglavska jezera 1683 m: 0, oblačno, 270 cm snega,
Stančeva koča 2532 m: —3, sneži, 320 cm snega,
Dom na Kravcu 1700 m: —1, oblačno, 160 cm snega, sen.
Koča na Veliki planini 1558 m: 0, oblačno, 150 cm snega, sen.
Dom na Voglu 1540 m: 0, oblačno, 240 cm snega, sen.

Iz Trbovelj

Kolo Jugoslovanskih sester bo prodajalo na plačlini in tržni dan na tržnem pro- storu olike in butare. Čisti dobiček je na- menjen obdaritvi mater. Občinstvo naj podpre socialno akcijo naših Kolašic s tem pomaga trboveljskim materam, ki so potrebne podpore.

Kršti, poroke in umiranja. Kršteni so bili v Trbovljah: Okorn Vida, Kaše Franc, Fišbeher Edvard, Jamšek Avgust, Planko Jožica, Pečnik Peter, Polanc Vilma, Kaša Katarina, Sušnik Anton, Spier Jožef, Ze- lič Breda, Potrata Anton, Zidanšek Franc. Poročili so se: Babič Leopold, rudar in Babič Ivana, služkinja. Umrli so: Mrak Ivana, hči rudarja, stara 8 mesecev; Flor- janc Rudolf, urak, rudar; Sršen Janez, ru- dar, 30 let; Pečnik Peter, sin čevljarja, 2 dni; Vetrhi Franc, sin rudarja, 20 dni; Grom Albin, rudar, samomor, 45 let; Zink Matija, vpok, rudar, 70 let; Tomšič Ma- rija roj. Koh, žena rudarja, 24 let. Naše sožalje.

Godišni koncert priredi v nedeljo 30. t. m. Delavska godba ob 19. v dvorani De- lavskega doma. Na sporedu je 10 skladb, med njimi Jindrova korčarica »Sumadija«, Jenkova uvertura »Kosovo« Zaličeva fan- tazijska iz opere »Nikola Subc Zrinjski«. Zastopani so tudi dela dr. Cerina, Fried- mana in Cavkovskega. Program ima pre- težno slovansko obelježje.

Naša pripravljenost — naša varnost!

Ko je mladi kralj stopil na prestol

Nekaj spominov in opominov, ki morajo biti usem Jugoslovenom sveti

Ljubljana, 29. marca. Prav živo je še vsem v spominu žalostni dan, bilo je 14. oktobra 1934. l., ko smo poročali, kako je ves slovenski Balkan prisostvoval žalostni svečanosti v Split, ko je parnik »Dubrovnik« s posmrtnimi ostanke velikega kralja Aleksandra Zedinitelja pristal ob splitski obali. Takrat smo zapisali:

»Dubrovnik« je priplul. Ogromna množica 60.000 ljudi je utonila v jokajočem molku. V zraku brne letala. Vedno bliže k zemlji prihajajo in se v krogu zopet oddaljujejo kvisku pod nebo, da se novič povrnejo k svojemu gospodarju. Nato reka povelja, močnejši jok zvonov in molk — da slišimo, kako je mostič spojil »Dubrovnik« s pomolom, s sveto jugoslovansko zemljo...

Odpejali so mrtvo telo našega vladarja proti stolnemu Zagrebu in Beogradu. Vso dolgo pot je spremljal pogrebni vlak nepretrgan, gost spalir našega naroda, ki je klečal ob progi in žaloval s solzami. Skromni Ličani, ki so v našem kralju imeli svojega velikega prijatelja, so poljubovali železniško progo in naslonjeni nanjo strmeli za vlakom, ki se je čimdalje bolj oddaljeval. Kakor na božjo pot je prihajal narod iz najoddaljenejših vasi proti progi, prinašal cvetje in prižigal svečke.

Sto tisoč ljudi je bilo na zagrebški postaji. Nihče ni spal. Pred kraljevim odrom so defilirali množice vdanih. Bakle so strahotno razsvetljevale progo. Zjutraj so ga kmetje vrnili v vlak. Ponedeljsko poludne je bilo tožno kakor še nikoli.

V Veliki Gorici so kmetje v prelepih narodnih nošah plakali in želeli: »Tihno naj spi naš Kralj...« V Mracinu žalosten otroški jok. Prstki niso mogli več držati zastavic. V plemenitem Turpolju podobna slika. Mrki so bili Turpoljci kakor neopredeljeni gozdovi za njimi. Nekdo je dejal:

»On je bil naša pravica!

V njem so bile vse naše nade!»

V Lekeniku je katoliški duhovnik blagoslavljal vlak: Pax tecum! Mir daruj svoji duši, o Gospod! Vlak je odpelel naprej, a za njim jok. V Sisku 15.000 ljudi. Nagubana usta silovitega pravoslavnega svečenika so pričela molitev: »Svjeti Bog! Nadaljevala niso. Božji sluga se je od žalosti zgrudil nezavesten na beton. Dvorni maršal mu je hotel pomagati in mu izpregovoriti nekaj tolažilnih besed, ki pa jih ni izpregovoril. Tudi njemu je jok odvel besedo. Letala so krožila nad vlakom in motila brezkončni mir. Kraljeva duša je bila že davno nad njimi. Na vseh postajah žalost.

Mrki in izbrzdani kmetje — kdo ve, ali so sploh kdaj tako jokali? Kmetje drže v rokah svojenke in molijo za mir in pokoj svojenke očeta. Kmetice imajo na glavah črne rute. Najdražji gre mrtev mimo. Katoliški in pravoslavni duhovniki stoje skupaj in blagoslavlja. Brez besede dajejo z roko znak kriza.

Z ornatom si brišejo solze. Na vagon dežuje cvetje. Otroci ga mečejo. V Novi Gradski je jokala tudi častna vojaška straža. Ob sami progi je bil zgrajen katafalk in ob njem je stal duhovnik, da bi blagoslovil vlak, pa ga je zapustila moč. Le hropenje se je slišalo iz njegovih ust: O Gospod! Ob progi med posameznimi postajami so stali pastirji sredi živine. Prižgane svečke so jim drhtele v rokah. V Slavonskem Brodu je škof Akšmouč kleče dočkal vlak. Ves narod je klečal v strahotnem molku, ki so ga trgali le kriki tovarniških siren in udarci cerkvenih zvonov.

Noč se je bližala. Vzdržal proge proti Beogradu so gorele bakle.

Kdo ve, če niso kmetje dali zadnjega denarja, da olepšajo zadnjo pot svojemu Kralju?

V Vinkovcih plač 35.000 evrov. Ljudje kakor senca. Godba ni mogla zaigrati žalobne koračnice. Niti Beethoven ne bi glasbenikom tega zameril...

S slavo ovenčane, v borbah prerešene zastave na Oplenicu so čakale svojega Junaka. Mrtvi junaki v jugoslovanski zemlji so ga dočakali.

Ob tej poslednji poti našega kralja Aleksandra Zedinitelja se je ves jugoslovanski narod stnil prav tako, kakor se je včeraj stnil ob novici, da je naš mladi kralj Peter II. prevzel vso državno oblast v svoje roke. Odtlej pa do včerajšnjega dneva te enotnosti in tako velikega brat-

stva med nami, ki pozablja na vse, kadar gre za čast domovine, skoraj ni bilo. Včeraj so zopet znova oživele velike besede kralja Aleksandra Zedinitelja, ki je v svojem proglasu Srbom, Hrvatim in Slovincem 6. januarja l. 1929 med drugim dejal tudi tole:

Moja sveta dolžnost je, da z vsemi sredstvi ohranim državno in narodno edinstvo, in sem se odločil, da to svojo dolžnost brez omahljivosti izpolnim do konca. Varovati narodno edinstvo in celotnost države je moj najvišji cilj in to mora biti najvišji zakon za mene in vsakogar. To mi nalaga moja odgovornost pred narodom in pred zgodovino. To mi nalaga ljubezen do domovine in pietete od nešteti žrtvi, ki so padle na te ideale. Prepričan sem, da bodo v tem tesnem trenutku vsi Srbi, Hrvati in Slovinci razumeli to mojo iskreno besedo njihovega kralja in da bodo njegovi najvernejši pomočniki v prihodnjih naporih, ki jim je edini cilj ustvariti pogoje, ki bodo najboljše ustrezali splošnim narodnim potrebam in našim državnim interesom.

Ljubljana in vsa Slovenija je včeraj pokazala, da so vsi Slovinci — brat ob bratu — spominjali besed našega velike-

Ko je otrok še majhen, ga nauči na red in snago! Ne pozabi na redno čiščenje zob!

Navadi ga pravočasno na SARGOV KALODONT proti zobnemu kamnu

ga kralja Aleksandra Zedinitelja, ki jih je izrekel z najboljšimi željami Jugoslaviji. Samo ob njegovi smrti in na dan, ko je njegov Sin stopil na prestol ter pred narodom in zgodovino prevzel vso odgovornost nase, so bili tako enotni in tako visoko zavedni.

Ne pozabimo žalostne poti kralja Aleksandra Zedinitelja po domovini, ko se je mrtev vrnil med nas, in ne pozabimo najiskrenejša navdušenja, s katerim smo pozdravili stopanje Njegovega Sina na jugoslovanski prestol.

Besede Očeta našega mladega Kralja naj nam bodo spomin in opomin, da moramo do zadnjega izpolniti njegov ukaz: Čuvajte Jugoslavijo!

Ce bomo z enako vdanostjo, s kakršno smo vsaj v duhu spremljali kralja Aleksandra na njegovi poslednji poti po domovini, sledili ukazom našega mladega kralja Petra II. in se zbrali okoli Njegovega prestola, bo to res najzanesljivejši način, da se v teh težkih časih ohrani ta red na znotraj in mir na zunan.

ko prevzema oblast naš mladi kralj. Trdno smo odločeni, da bomo stali tesno ob njem in izpolnjevali sleherno njegovo želja in ukaz. Sokolska dolžnost nas veže, da pri tem delu prednjačimo vsem drugim. Govor br. staroste je bil večkrat prekinjen z navdušenim pritrdjevanjem in vzkliki kralju. Nato je še prečital prvi proglas našega kralja in proglas saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Na koračnico »Le naprej...« je odkorakal sprevid v mesto k večerni manifestaciji in se je pri Narodnem domu priključil že korakajoči sokolski povorki.

Deset let Jadranske Straže v Ljubljani

Uspehi v preteklem letu so pokazali, da so Ljubljančani vedno bolj naklonjeni tej odlični narodni organizaciji

Jadransko Stražo štejem med naša najodličnejša narodna združenja. In to po pravi. Jadranska Straža nas navdušuje za zaklade morja, ki so neizčrpni. Morje je vir zdravja in bogastva države, ako jo zna s pridom izkoristiti. Morje — to so najširša vrata v svet. Jadranska Straža venomer daje vzpodbude, da morje spoznamo, da ga vžljubimo in da smo zanj pripravljeni vse žrtvovati. Na drugi strani je Jadranska Straža prevzela nase lepe socialne naloge: vse leto zbira prispevke, da poleti privoščijo okrepitev potrebni mladini jadransko sonce, morje in zrak.

Bela Ljubljana, ki se prav dobro zaveda, kolikšnega pomena bo za njen razvoj naš sinji Jadran, kadar bodo z njim ustvarjene tiste zveze, ki jih tako kravo potrebujemo, poklanja Jadranski Straži zasluženo pozornost. Letos potече deset let, odkar imamo v Ljubljani krajevni odbor JS. Bila so v tem razdobju leta, ko se je članstvo povzpelo na častno število blizu 5000 članov in članic. Gospodarska kriza in obubožanje nemeščinstva sta prizadela tudi Jadransko Stražo, vendar je število članstva vedno prav zadovoljivo, tem bolj, ker so si medtem železničarji ustanovili svoj krajevni odbor. Da je Ljubljana splošno naklonjena Jadranski Straži, se je pokazalo zlasti ob letošnji prireditvi JS na Taboru, ki je bila rekordna po obisku in uspehu.

Vseh deset let je na čelu krajevnega odbora JS g. Josko Pogačnik, generalni tajnik TPD. Sam višji mornariški oficir v rezervi, prenaša voljo do dela za jadransko idejo na ves odbor. Stalnost v vodstvu se je izkazala za najboljšo jamstvo lepega napredka, po katerem se krajevni odbor JS v Ljubljani uvršča med najboljše organizirane enice v vsej državi. Časi pa terjajo vedno nove vneeme. Zato se bo Jadranska Straža v Ljubljani v svojem jubilejnem letu potrudila, da pridobi v svoj tabor čim več podpornega članstva, ne glede na prepričanje in na stan. To je odločen zahtevak dobe, v kateri nam je usojeno živeti, pa tudi zahtevak bodočnosti, ko bomo našo krasno domovino Jugoslavijo z Jadrancem izročili novemu, čilemu pokolenju.

Toda prepustimo besedo vodilnim funkcionarjem JS. Pretekli ponedeljek je bil namreč v kmetijski sobi pri Slamiču občini zbor. Članstvo pač popolnoma zaupa pošteno in prizadevno ravnanje vodstva, zato udeležba tudi tokrat ni bila tako številna, kakor bi sicer morala biti. Predsednik g. Josko Pogačnik je prisrčno pozdravil člane prijatelje in zastopnike drugih društev, narkar je izvajal:

»V spoštovanju se spominimo v preteklem letu umrlih članov. Zelo kruto je pogla smrt med naše odbornike. Tragične smrti je preminil nepoznani g. Franc Golob, načelnik prireditvene sekcije, ekonom. Z njim smo izgubili enega naših najboljših in najpožrtvovalnejših delavcev v odboru. Za vse, kar je bilo v zvezi z Jadransko Stražo, je bil vedno z velikim navdušenjem a razpolago. Nepreravnost se njegove zasluge in nepozabni njegovi uspehi. Tudi eden najstarejših odbornikov g. Mihael Hribnik nas je zapustil. Tih, toda vedno pripravljen na vsako delo, je veliko pripomagal k razvoju in napredku Jadranske Straže. Nadalje so nas zapustili: Ausi Jakob, bančni ravnatelj v p., dr. Stare Emil, odvjetnik, Suchy Josip uradnik TPD, Jurca Anton, policijski arhivar, Šiška Josip, kanonik, Češnik Mica, Stare Jelka in Fetič Marija. Ohranimo vsem časten spomin. Slava jim!

Gospoda! Dne 6. julija 1931 je bil v Zvezi ustanovni občini zbor ljubljanskega krajevnega odbora Jadranske Straže. Izvoljen je bil odbor, v katerem so bili zastopani vsi sloji naše Ljubljane. Ko danes na 10. rednem občnem zboru polagamo račune, lahko z zadovoljstvom in ponosom zremo na naše delo in uspehe. Velike in težke časa preživljamo, priče smo velikih nesreč, toda nič nas ni moglo odvrtiti od naše, z našim programom začrtane poti. Pred očmi nam je vedno naš Jadran v vsej svoji lepoti in svoji gospodarski veličini. Njega se odklepamo kot ene naših največjih narodnih svetinj. Ne bomo je izpustili iz rok.

S čuvanjem te svetinje, kateri smo se zaobljubil, doprinašamo na branik naše domovine važno nalogo. V sedanjih resnih trenutkih mora ves narod posvetiti vse misli in moči ohranitvi svobodne in neodvisne Jugoslavije, ki nam edina jamči svobodno in nemoteno nacionalno in individualno izživanje in nudi vse pogoje za duhovno in gmetno blagestanje. Stopimo v novo poslovno leto z obljubo, da se bomo držali naših načel in našega programa, pa naj pride, kar hoče, pa tudi z zavestjo, da imamo moč, da ne klenemo! Našo desetletnico nameravamo praznovati s prireditvijo, katere obseg bo odvisen od takratnega stanja. Vsekakor hočemo takrat podati točno poročilo o našem 10letnem delovanju. Ne bomo v visoko letetihih besedah slavili posameznikov in posameznih del, v glavnem

Josip Pogačnik, generalni tajnik TPD, vseh deset let predsednik krajevnega odbora JS v Ljubljani

bomo opozorili javnost na naš program, na naše uspehe in dejstva, ki pričajo, kako nujno potrebna je naša organizacija. Se je čas, da se nam priključijo oni, ki nam stoji daleč, ali ki so na pol poti k nam. Pristop k Jadranski Straži je vsakomur svoboden, vsakogar vabimo, pričakujemo in radi ga sprejmemo v svoje sredo, toda ne oklevajte: biti član Jadranske straže je postala nacionalna dolžnost. Ta moj poziv naj velja vsem stari in mladi, posebno pa našemu podmladku. Pristopajte k Jadranski Straži, da očuvamo naš Jadran in Jugoslavijo! Zivo odcvračanje je sledilo tem besedam.

Sledili so pozdravi navzočih zastopnikov. Predsednik občnega odbora JS g. dr. Pirkmajer je naglasil, da je sprejel poročilo o uspehih krajevnega odbora JS z velikim zadovoljstvom. Nebo naš narod državo še ni vedro, zdaj pa zdaj se porajajo težke slutnje, toda Jadranski stražarji že vidimo vzhati jutnje zarjo v lepoti morja. Mi ostanemo optimisti kakor da nismo sodobni. Vemo, da je Jadranska Straža danes potrebna bolj kot kdaj prej. Ostanimo ne le čuvarji Jadrana, marveč vse domovine. Ponos, samozavest in odprtost morajo navdajati vse, prelivati se morajo iz srca v srce. Velike so naše naloge v bodočnosti. Bodimo še bolj tesno sklenjeni, slični, bratski. S posebnim ponosom lahko gledamo na ljubljanski krajevni odbor JS, ki mu želimo nove uspehe. V imenu krajevnega odbora železničarjev je sprečel tople pozdrave g. Srečko Razpotnik. Strmino se okrog zastave JS, dvigajmo jo slično višje in višje z geslom »Čuvajmo naše morje!« V imenu Kluba koračnikov Slovencev je sporočil pozdrave dr. Julij Fellahner. Nadalje so bili na občnem zboru naslednji zastopniki: dr. Zeljko Jeglič za rezervne oficirje, gospa Fernanda Majar nova kot predsednica Kola jugoslovanskih sester za akademsko JS Stojan Hrovat in za združenje mornarjev g. Rudolf Strus.

Letos je zgledno marljivo tajnik g. Kristan, mornariški polkovnik v pokoj, lahko podal še posebno obširno poročilo, iz katerega naj povzamemo nekaj glavnih podatkov. Deset let dela je za nami in

mnenja smo, da so v tem razdobju doseženi uspehi toliki, da moramo biti z njimi zadovoljni, saj se je naš odbor v teh letih razvil iz skromnih začetkov v enega najpomembnejših odborov v državi.

Krajevni odbor je lani poslal na svoje stroške na morje 8 dečkov in 7 deklic. Ženska sekcija je poslala iz Kočevja 5 deklic in 5 dečkov, iz obmejnih krajev 5 otrok iz Ljubljane 11, tedaj skupno 26 otrok, vse brezplačno. Ženska sekcija je porabila v ta namen 7880 din. krajevni odbor 5630 din.

Prireditveni odsek je imel 13. januarja na Taboru svoj občajni »Ples Jadranske Straže«. Prireditev je dosegla v vsakem pogledu tako sijajen uspeh kakor malokatera dosedanja prireditve. Prišla je tolika množica gostov, da so bili prostori pretesni; razpoloženje je bilo do konca prireditve odlično, finančni uspeh pa nad vse pričakovanje zadovoljiv. Zato bo mogoče poslati še večje število zdravja potrebnih siromašnih otrok na morje kakor prejšnja leta. Nepriznane velike obiske prireditve je znak, da se krog prijateljev JS vedno širi. Posebno priznanje zaslužijo članice ženske sekcije, ki so pri nabiranju prispevkov in daril kakor s sodelovanjem na prireditvi največ pripomogle k uspehu. Tajnik je nato podrobneje poročal o jadranskem dnevu, predavanjih in posebno še o marljivem delu ženske sekcije, ki jo vodi gospa Marija Pirkmajerjeva.

Tajnik je žel za svoje poročilo toplo priznanje. Nato je skrbni blaginjak g. bančni direktor Rajko Ogrin poročal, da je 1697 članov vplačalo lani 36.832 din članarine in da znaša društvena imovina 4676 din. Blaginja ženske sekcije pa ima 5921 din premoženja. Društvena prireditve je letos imela nad 82.000 din dohodka, izdatkov pa 37.000 din ter je tako čisti dohodek dosegel vsoto 45.000 din, kar bo šlo vse za pošiljanje otrok na morje. Na predlog finančnega direktorja dr. Mozetiča je bila odboru podana razločnica.

Pri vlitvah je bil g. predsednik Josko Pogačnik deležen prisrčnega priznanja z dolgoletnim pleskanjem vseh navzočih. Po večini je bil z njim na čelu izvoljen stari odbor, ki bo po vseh danih možnostih poskrbel za nov napredek v jubilejnem letu. Slednjic so bile predsedniku Pogačniku sporočene tople čestitke k desetletnici in mu je bilo izročeno tudi majhno spominsko darilo. Predsednik je zaključil res vzorno uspešno občni zbor z nekaterimi načrti za tekoče leto in z besedami: »Dela je dovolj, iskati pa bomo morali tudi novih virov, da se blaginja okrepi, ker z znosom, ki ostane od nabrane članarine in od prireditve, se ne da narediti toliko, kolikor je treba. Samo s složnim, nesebičnim in požrtvovalnim delom vseh odbornikov in članov je omogočen razvoj naš organizacije. Polagam vsem na srce, da se še bolj strmino, da se večkrat snidemo, se pogovorimo o vseh brgah in, kolikor le moremo, doprinesemo k varstvu morja in morja. Čuvajmo naše morje!»

Sokolska manifestacija v Mostah

Ljubljana, 29. marca. Vest o prevzemu vladarskih poslov po našem kralju se je v Mostah razširila 27. t. m. že v dopoldanskih urah. Vse prebivalstvo je nestrno pričakovalo novih vesti, ki sta jih oddajala beograjski in ljubljanski radio. Ves okraj je bil takoj v zastavi. Ob 17. so se pričeli zbirati na letnem telovadšču sokolski pripadniki. Močan zvoknik je oddajal patriotske in sokolske koračnice, ki so se čule daleč naokrog po možganskih ulicah. Začel se je rezek pisk načelniške trobke, ki je pozval vse Sokole v zbor. Pred 19. je bilo zbranih že nad 200 pripadnikov Sokola. Pred okrašenim silko kralja Petra II. je društveni starosta pozdravil vse navzoče in v jedrnatih besedah sporočil vest o prevzemu vladarskih poslov po našem mlademu kralju Petru II. ter dal duška temu radostnemu in zgodovinskemu dogodku. V daljšem govoru je orisal dobo naše narodne dinastije Karađorđević, ki je že več kot stoletje najtesneje povezana z usodo naše domovine in z njeno svobodo. Nepopisno je naše veselje,

ZVOČNI KINO SOKOL — ŠISKA
telefon 41-79
Krasen poljski film
ROŽA
v glavni vlogi: WILLI WALKER
Predstave: danes ob 7. in 9. uri, jutri ob 3., 5., 7. in 9. uri, v ponedeljek ob 7. in 9. uri
Prihodnji spored (v nedeljo 6. IV.):
VEČNI ZAKON

Iz Celja
—c Celjski mestni svet je imel v petek ob 11. slavnostno sejo v sejni dvorani, ki je bila okrašena s sliko Nj. Vel. kralja Petra II. ter cvetjem in zelenjem. Zupan dr. Vorišič je v slavnostnem govoru podčrtal pomen velikega zgodovinskega praznika, ko je Nj. Vel. kralj Peter II. prevzel kraljevsko oblast. Zupan se je v imenu vsega mestnega sveta pridružil veličastnim manifestacijam, ki jih je priredilo v četrtke celjsko prebivalstvo. Pozval je člane mestnega sveta k vztrajnemu in požrtvovalnemu delu za kralja in državo ter zaključil svoj govor z vzkliki Nj. Vel. kralju Petru II., kraljevskemu domu, vojski in Jugoslaviji. Mestni svetniki so se z navdušenjem pridružili vzklikom.
—c Sreska organizacija JNS za celjski srez je brzojavno čestitala k imenovanju za ministra strankinima predstavnikoma gg. Jovanu Banjaninu in Bogoljubu Jevtiču.
—c Dvoje zanimivih predavanj na ljudskem vseučilišču. V risalnici meščanske šole bo predaval v ponedeljek 31. t. m. ob 20. pesnik Mile Klopčič o velikem ruskem liriku Lermontovu ob stoletnici njegove smrti. Recital bo tudi slovenske prevode Lermontovih najlepših umetnin. V torek 1. aprila ob 20. pa bo g. Slavko Smolej z Jesenic ponovil svoje izredno lepo predavanje »Za cvetjem preko Karavank v Julijce« in predvajal številne barvne posnetke.
—c Pokalna tekma Celje : Jugoslavija se prične v nedeljo ob 15.30 na Glaziji. To srečanje bo gotovo zelo zanimivo. Ob 14. se prične predtekma.
—c Redni mesečni brzi turnir Celjskega šahovskega kluba se prične v ponedeljek 31. t. m. ob 20. v klubovih prostorih v kavarni »Evropski«.
—c Drama in opera. V celjskem gledališču bosta prihodnji teden dve gostovanji. V sredo 2. aprila ob 20. uprizori mariborsko Narodno gledališče Hauptmannovo dramo »Dorothea Angermannovna«, v petek 4. aprila ob 20. pa ljubljanska opera Verdijevo opero »Ples v maskah«. Obe predstavi sta za abonma. Neabonenti dobijo vstopnice v prodaji v Slomškovi knjigarni.
—c Iz vojaške službe. Aktivni kapetan I. razreda g. Janko Godić, rojak iz Petrovč in član petrovškega Sokola, je napravil v Beogradu majorski izpit. Čestitamo!
—c V počastitev zgodovinskega dne, ko je Nj. Vel. kralj Peter II. prevzel vladarske posle, je zbrala družba v Celjskem domu 260 din za Družbo sv. Cirila in Metoda.
—c Dve nesreči. Na Prihovi pri Rečici ob Savinji je padel triletni sinček lesnega trgovca Anton Časl v jamo, napolnjeno z apnom, in si močno poškodoval oči. Na Hudinji pri Vitanju je v četrtke okrog 16. cirkularka na žagi zgrabila 41letnega žagarja Ivana Krančana za desno roko in mu odrezala prste. Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnici.
—c IX. redni letni občni zbor Društva absolventov državnih trgovskih šol v Celju bo v nedeljo 6. aprila t. l. ob pol 9. dopoldne v salonu restavracije Narodnega doma v Celju. 2271-n.

Darujte za starološki
»Dom slepih«
savod za odrasle slepe!
Ček. rač. 14.672, »Dom slepih«, Ljubljana.
Narod brez otrok je narod brez bodočnosti

Narod svojemu kralju

Na Jesenicah

Jesenice, 27. marca. Ko se je v dopoldanskih urah razširila vest, da je vladarske posle prevzel Nj. Vel. kralj Peter II., se je ves naš industrijski revir odel v državne zastave.

Popoldne so se proti Sokolskemu domu in Krškemu domu začele zgrinjati velike množice Sokolov, slovenskih fantov in deklet, koroških borcev, gasilcev, sportnikov, članov Aerokluba, planincev, pevcev, godbenikov in drugih narodnih, kulturnih in stanovskih društev in organizacij z Jesenic, Hrušice, Javornika in Koroške Bele.

Ob 17.30 je izpred Sokolskega doma in izpred spomenika kralja Aleksandra krenili z godbami, zastavami in prapori na čelu sprejeli, ki je štel okoli 2500 ljudi. Ob glavnih cestah in ulicah je stalo več tisoč ljudi, ki so burno pozdravljali manifestante in živahno vzklikali mlademu kralju. Jugosloviji in vojski.

Ob zaključku sprejema se je več tisoč ljudi zgrnilo pred spomenikom kralja Aleksandra. Pred spomenikom so stopili po trije Sokoli in slovenski fantje v slavnostnih krojih, ki so si segli v roke in si slovesno objeli, da bodo v bodoče skupaj delali za dobro kralja in domovine. Množice ljudi so ta svečani akt pobratimlje in povezanosti med Sokoli in slovenskimi fanti pozdravili z viharim odobravanjem.

Godba je zaigrala državno himno in himno »Hej Slovani«, nakar so se množice mirno razšle.

V škofji Loki

V Škofji Loki, 28. marca. Z ogromnim navdušenjem je sprejela Škofja Loka večerjast, da je prevzel vladarske posle Nj. Vel. kralj Peter II. Na Mestnem trgu so se kmalu dopoldne začele pojavljati državne trobojnice. Opoldne skoraj ni bilo hiše, ki je ne bi krasila trobojka. Ob 13.30 se je sestala sokolska uprava in se, na kateri je bilo sklenjeno, da bo sokolstvo z vsem svojim članstvom manifestiralo v večernih urah po mestu. Popoldne je imel slavnostno sejo tudi občinski odbor, ki je odposlal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Peteru II.

Trgovci so okusno okrasili svoje izlozbe s cvetjem in jih opremili s slikami vladarja. Veselo razpoloženje se je stopnjevalo in vsa Škofja Loka se je pripravljala, da pokaže tudi na zunanjo svojo čustva do kralja Petra II. Sokolstvo se je zbralo v veliki dvorani Sokolskega doma. Na sprednji steni je med cvetjem in trobojnicami visela slika sokolskega starešine kralja, h kateri sta pristopila prapršček članskega in naraščajkega prapora, vsak na svojo stran. Po odsvirvanju državne himne je starešina br. Rudolf Horvat očrtnal za vso domovino in zlasti še za sokolstvo pomembni dogodek. Potem, ko je sokolska družina odela himno »Hej Slovani« in »Pesem sokolskih letj«, so odšli bratje in sestre z naraščanjem in deo na Mestni trg, kjer je bilo zbirališče za skupno manifestacijo. Na vseh oknih so gorje sveče, nešteto je bilo lamp ionov, zlasti lepo pa so bile okrašene pomembnejše zgradbe mesta. Pogled na razsvetljeno mesto je bil naravnost očarljiv! Zast so se odražali Sokolski dom, sresko načelstvo, občinska hiša in šolske zgradbe. Zbrana množica je v silnem navdušenju vzklikala kralju, vojski, domovini in narodu! Ko je odigrala godba »Ljubni« več koračnice, je stopila na govorniški oder, ki je bil ves v zastavah, župan g. Matavž Zilheri. V daljšem nagovoru je izrazil prelepa čustva, ki navdajala sloberneza ob dnevu, ko prevzema vladarsko oblast v svoje roke kralj Peter II. Škofja Loka, ki je že tolikrat izročila svojo ljubezen do Jugoslavije in kralja, tudi tokrat noče izostati. Trdno povezana korača s svojimi kraljem za srečno bodočnost naroda in domovine. Izrazom vdanosti in zvestobe se je prebivalstvo navdušeno pridružilo. Godba na je zaigrala državno himno.

Ob 20.30 je krenil sprejod skozi mesto, spremljan od goste množice, ki je tvorila po vseh cestah in ulicah šarlar. Za jezdecem v narodni noši, z državno zastavo, je stopala godba »Ljubni«, potem pa so se uvrstili predstavniki cerkve državnih in samoupravnih oblasti s središčnim načelnikom s Brezovici na čelu, celotni občinski odbor, predstavniki raznih organizacij, korporacij in ustanov. Za njimi so koračali z državnimi zastavami člani Prosvetnega društva s fantovskim odsekom, dekliškim krožkom in mladim sokolstvom s tremi zastavami. Člani, deca, članice in naraščaj mlakarška šola s profesorškim zborom ter ostali meščani iz vseh s'lojev prebivalstva. Sprejod je štel mnogo tisoč ljudi. Med neprestanim vzklikanjem in prepevanjem je Škofja Loka manifestirala. Razhod je bil na trgu pred mestno hišo. Godba je zopet zaigrala odk-it-h glav je pela množica slovensko himno, nakar je krenila sokolstvo v Sokolski dom, k brenčanju predstavi filma o naši hrabri vojski in njenih manevrih, ki je bil sprejet z nepopisnim navdušenjem.

V Domžalah

V jutranjih urah 27. marca je odjeknilo v naših srcih čustvo, ki ga že dolgo nismo prav poznali. Radio nas je razveselilo z novico, da je naš kralj Nj. Vel. Peter II. sam prevzel krmilo državne ladje. Kolikor smo bili prej potrti, tem bolj je odjeknila ta vest v nas in okrog nas. Sokoli smo se zbrali ob 17 v Sokolskem domu, ki je bil lepo okrašen. Proslavili smo na dostojen način ta zgodovinsko važni dogodek in poslali svojemu starešini najprijaznejše brzojavne pozdrave. Po proslavi smo zapeli drž. himno, »Le napreje« in »Hej Slovani«. Dostojno smo proslavili ta dan tudi s povorko ob 20. Na pobudo predsednika občine g. Janeza Vrečarja so se zbrali člani obč. odbora, predstavniki uradov in društev s prapori pred obč. domom, odkoder je krenila imponentna povorka z baklami po ulicah. Pri spomeniku viteškega kralja Aleksandra I. je spregovoril primerno besede predsednik občine, za njim pa prosvetar Sokola br. Ant. Osovnik. Množice so v najljubši harmoniji in slovi neprestano vzklikale kralju, domovini, vojski in svobodi! Navdušenje je bilo nepopisno. Pokazali smo vsi, da smo narod, ki se zavešča svoje oretskosti in bodočnosti. Zavedamo se, kako se je treba odzvati, kadar nas pokliče pravi voditelj Narod, ki je povezan z junaškimi Karadjordjevi

viči, ne more propasti. Lahko žrtvuje za svobodo mnogo več kakor drugi narodi, toda propasti ne more, ker je njegova življenjska sila preljaka.

Na Dolenjskem

Novo mesto, 28. marca. Z velikim zadoščenjem in še večjim veseljem je bila v četrtek jutraj sprejeta med Dolenjci vest, da je prevzel kraljevsko oblast naš mladi kralj Peter II. Prebivalstvo Dolenjske je za prvo vest o veseljem dogodku zaznalo po radiu. Ljudje so začeli v gručah prihajati v praznično razpoloženo mesto, kjer so manifestirali za kralja in Jugoslavijo. Vsa poslopja so bila na mah okrašena s slikami mladega kralja in z zastavami. Delo so povsod ustavili, trgovine pa zaprli. Med množicami, ki so prihajale v mesto in samimi Novomeščani je zavladalo veliko radostno razpoloženje, karšnje je bilo prve dni po našem narodnem zedinjenju. Vse je klicalo mlademu kralju, Jugosloviji, predsedniku nove vlade in našim hrabri iardni vojski. V Sokolskem domu je bila zvečer lepa manifestacija v nabito polni dvorani. Po glasbenih točkah sokolskega orkestra pod vodstvom br. Engelberta Sarga, je brat M. Marincev v lepo podanem govoru naglasil velepomemben, zgodovinski važen trenutek, ko je prevzel željo slavne rodovine Karadjordjevičev mladji jugoslovenski kralj Nj. Vel. Peter II. Govorju so sledili gromoviti vzkliki mlademu kralju, državi in vojski. Vso dvorano je zajel val navdušenja, ko je orkester zaigral »Hej Slovani«. Manifestacija je bila zaključena z državno himno. Na trgu kralja Petra II. se je občinstvo strnilo v lepo povorko, ki so ji na čelu nosili državno zastavo z napisom »Živel kralj Peter II.« Ves čas obhoda po mestu so manifestanti vzklikali kralju, Jugosloviji in vojski. Zvečer so se manifestacije nadaljevale. Ob 20 je bil manifestacijski zbor v Prosvetnem domu. Tudi ta čes je bila na na ulicah nad ves živahno. Nebo je razsvetljeval umetni ogenj in streljali so tudi s topi v počastitev velikega zgodovinskega dogodka.

V Krškem

Krško, 28. marca. Včerajšnji dan bo pač ostal vsakomur izmed nas v živem spominu. Že kmalu po 8. dopoldne se je zvedela radostna, v začetku kar neverjetna novica, da je mladi kralj Peter II. prevzel vladarske posle. Šele ko je zavihrala na Sokolskem domu državna zastava, smo se zavedli, kako velikega pomena je ta dan. Kmalu je bilo vse mestce zavito v državne zastave in številni zvočniki so oddajali vesele novice in koračnice iz Beograda. Ob pol 20 je bila v Sokolskem domu svečana seja Sokola. Med igranjem sokolske koračnice je prineslo članstvo s častno stražo oba družena prapora šest naraščajnikov in naraščajnic pa državno trobojnico, ki so jo izobesili med igranjem državne himne na drog v dvorani. Pa prisrčnih in upa polnih besedah staroste br. Davorina Šterka je članstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, zapelo himno »Hej Slovani« in »Le napreje«, nakar se je pridružilo z upravnim odborom na čelu sprejodu, ki je krenil z gasilsko godbo na čelu na Videm do postaje in se vrnil v mesto, povsod na lepo razsvetljenih in okrašenih ulicah pozdravljan od gostega špalirja prebivalstva. Krasen je bil pogled na morje plamenic in lampiončkov ter radostno vzklikajočo mladino mlademu kralju Petru II., Jugosloviji sprejet z nepopisnim navdušenjem.

V Trbovljah

Trbovlje, 29. marca. Naše delavsko središče je praznovalo vest o prevzemu vladarske oblasti po kralju Petru II. z nepopisno radostjo in navdušenjem. Sporočilo o zgodovinskem preobratu se je med našim ljudstvom razneslo že dopoldne z veliko naglico. Vest je šla od ust do ust, radio-aparati so bili zasedeni in vse je poslušalo progias kralja Petra II. Povsod so izobesili narodne trobojke, povsod je zavladalo praznično razpoloženje. Ulice in ceste so bile v popoldanskih urah polne ljudstva, ki je radostnih obrazov izmenjavalo misli o značilnem zgodovinskem dogodku. Zvečer je bil svečani zbor trboveljskih Sokolov v Sokolskem domu, da se poklonijo svojemu vrhovnemu starešini. Menda je bilo toliko naroda le ob našem osvobođenju in bridki izgubi viteškega kralja, kolikor se ga je snoči zbralo pred Sokolskim domom ter napotilo do zadnjega velike dvorane. Vse je čutilo, da preživljajo zgodovinski dan jugoslovenskega novega prerodenja, ki nam napoveduje novo narodno pomlad. Svečane akademije so se udeležili vsi sloji trboveljskega občinstva. Dvorana je bila lepo okrašena. Visoko nad odrom je visela slika mladega kralja. Oder je bil okrašen z zelenjem in trobojkami. Ob zvokih sokolske godbe so vkorakali Sokoli z vsemi tremi zastavami ter se postavili pred oder. Starešina br. Jesih je prečital kraljev proglas. Br. Pahor je v slavnostnem nagovoru z izbranimi besedami orisal razpoloženje sokolskih borcev, ki so dvignjeni glav in ojačenega duha pozdravili današnji zgodovinski dan. Govornik je zbudil med občinstvom gromko navdušenje, ki se je stopnjevalo vedno bolj ob klicih sokolskemu vladarju. Vse je vzklikalo prerodni Jugoslaviji. Starešina br. Jesih je zborovalcem prečital navodila, po katerih se imajo brez izjeme ravnati v največji discipliniranosti vsi društveni člani. Slavnost se je zaključila z državno himno, ki jo je odpele stoji v se občinstvo. Pred kraljevim spomenikom je medtem čakala že tisočglava množica. V imenu Sokola je pred likom viteškega kralja Aleksandra podal br. Jesih zaoblubo zvestobe trboveljskih Sokolov mlademu kralju Petru II. in položil krasen nageljni šopek s trobojko ob vznokje spomenika. Državna himna, ki jo je pela vsa množica, je zaključila patriotsko svečanost. Občinstvo se je nato mirno razšlo po svojih domovih. Trbovlje so s to manifestacijo ponovno pokazale, da je narodni duh in jugoslovensko prepričanje veren izraz razpoloženja vsega prebivalstva.

SOKOL

Sokolska župa Ljubljana. Prihodnji mesec bo v Ljubljani tekma med najboljšimi tekmovalci naraščajniki iz vzhodnih in zahodnih žup saveza SKJ. Načelnstvo župe bo priredilo v nedeljo 30. t. m. ob pol 10. dopoldne v teladnici Narodnega

doma izbirne tekme naraščajnikov iz žup dravice banovine in iz žup banovine Hrvaške. Za tekmo se je prijavilo 25 naraščajnikov, ki bodo tekmovali na orodju in v prostih vajah. Vabimo sokolske član-

stvo, naj se te izbirne tekme udeleži v čim večjem številu. Za članstvo bo vstopnina malenkostna, naraščaj pa ima proti naraščajski izkaznici, ki pa mora biti veljavna prost vstop.

DNEVNE VESTI

Iz Ljubljane

— Poziv ljubljanskega škofa. Ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman poziva vse duhovništvo ljubljanske škofije, naj se jutri v vseh župnijskih in kuratnih cerkvah po opravljeni glavni maši zapoje zahvalna pesem z molitvijo za kralja, kakor je to določeno za kraljev rojstni dan. V župnijah, kjer so kakšni uradi, jih je treba takoj obvestiti o tej molitvi za kralja. Če bi v katero župnijo to obvestilo ne prišlo ob pravem času, je treba zahvalno pesem z molitvijo za kralja opraviti, čim ta naredba prispe. Povabljeni je učitelstvo in šolarji, da prisostvujejo tej službi božji, kolikor jim je po kraljevih razmerah mogoče. Dalje opozarja škof na molitveno devetdnevno za mir, ki je bila že določena v času od 4. do 12. aprila. Škof odziva vse duhovnike, da do devetdnevno opravijo in jo vernikom še posebej priporoča.

— Svečane službe božje za mladino. Banska uprava je v sporazumu s cerkveno oblastjo odredila, da se v nedeljo 30. t. m. pri šolskih službah božjih proslavi prevzem vladarske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. z zahvalno pesmijo in molitvami za kralja kakor na kraljev rojstni dan.

— S Strelovođa koč na Kredarici planola državna zastava v pozdrav mlademu kralju. Znana jeseniška alpinista Uroš Župančič in Aleš Jelenc sta v četrtek popoldne ponosno širili metre dolgo državno zastavo na Triglav v pozdrave mlademu kralju Petru II. ob prevzemu vladarskih poslov Z Jesenic sta se odpravila s kolesi ob 16. do Mojstrane, od tam pa sta šla peš v Triglavskih strminah sta garila nov sneg in sta že ob 22.30 dospela do Staničeve koč. Tudi čez Triglavsko ledenico sta srečno prešla višje gore pa je lešala tako gosta megla da sta videla samo par korakov predse. Ko sta končno le uvidela, da je popolnoma nemogoče v temi in gosti megli priti na vrh Triglava, sta državno zastavo pritrčila na strelovođa koč na Kredarici, ki je najvišja planinska postojanka v državi. Vrla planinca zaščitila za idealno delo, ki je bilo izvršeno z veliko nevarnostjo in napori — veliko priznanje.

— Odlikovalci so bili s redom sv. Save 4. stopnje: Erle Gombač, predsednik Trgovske bolnišnice in podpornega društva; dr. Loze Kramarič, šef-zdravnik sanatorija »Slamerjev dom«, in Peter Klinar, ravnatelj Hipotekarne banke.

— Podaljšanje olajšav v avtomobilskem prometu. Banska uprava v Ljubljani je veljavnost dovolil za vožnje izjemno od omejitve prometa z motornimi vozili na podlagi čl. 1 dopolnitve k naredbi št. 4 o omejitvi prometa z motornimi vozili, ki so bila izdana oziroma podaljšana z veljavnostjo do konca marca, ponovno podaljšala do konca meseca junija 1941.

— Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce, da so v prejšnjem mesecu dostavljali plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga. Za čuvanje pravice zavarovancev do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki res plačani! To opozorilo naj se smatra kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, bo moral uvesti pristojno izterjavo brez prejšnjega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopuste olajšanja.

— Izplačevanje pokojnin železničarjem. Ker se 31. t. m. končajo dvajsetine b. l. 1940/41, se bo začelo izplačevanje pokojnin, provizij, miločin i. p. železniškim upokojencem 1. aprila oziroma v prvih dneh aprila t. l.

— Mlinska industrija zahteva, da izvažamo vsaj polovico moke od določenega kontingenta izvoza koroze in pšenice. Združene mlinske industrije je na svojem obnem zboru v Beogradu predložilo pristojnim ustanovam pomembne zahteve. Občnega zbora se je udeležilo okrog 100 lastnikov mlinov. Mlinska industrija je morala v žitornih pokrajinah, kjer je najbolj razvita, reducirati svoje obrate 10 do 20%, ker je bila žetev zelo slaba in ker je Prizad kupoval predvsem pšenico namesto moke. Razen tega so delovanje mlinske industrije ovirali še razni predpisi o prodaji in mieltju pšenice. Zato so na občnem zboru zahtevali, da je treba vsaj polovico kontingenta pšenice in koroze določene za izvoz izvoziti zmlete. Če bi bilo ugodeno tej zahtevi, bi mlini imeli mnogo več dela.

— Novo črno unilonsko pivo je dozorelo in čaka na Vašo poskušnjo v vseh boljših gostilniških lokalih.

— Nesreče. Čevljarški mojster Alojz Bajec iz Moravč nad Sv. Križem je predsončnim popravil petrolejko, pri tem pa svetil s svečo. Od sveče pa se je nenadoma petrolej vnel in je ogenj bušil Bajcu v obraz. Bajca so hudo opečene po vsem obrazu ter po vratu prepeljali v ljubljansko bolnico. — V Ponovi vasi je padel s peči 2 let star posestnikov sinček Ivan Mehle in si zlomil desno nogo. — Brezposelno delavko Alojzijo Jakopičovo je neke v okolici ugriznil pes v desno nogo. — Posestnikovog sina Janeza Šubica s Trate nad škofjo Loko je pograbila slamozeznica in mu odrezala več prstov na desni roki. — Na Trati v Poljanski dolini se je ponesrečila tudi posestnikova žena Franja Malovrh. Stala je zraven vpreženega voza pa je konj prehitro potegnil, zaradi česar je Malovrhova padla. Voz ji je zlomil desno nogo. — V Borovnici je stroj zagrabil za roko 40letnega delavca Jakoba Rota in mu odrezal prste na desni roki. — V bolnico se je zatekla tudi 16letna služkinja Marija Zajc iz Rožne doline, ki se je hudo vsekala v levo roko.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru in smo imeli do davi 59.1 mm padavin. Včeraj je bila najvišja temperatura v Dubrovniku 18, v Splitu 17, v Beogradu in Kumboru 16, v Sarajevu 14, v Zagrebu in na Rabu 12, v Mariboru in Visu 11, v Ljubljani 10.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751.1 mm, temperatura je znašala 7.4, v Zagrebu 4, v Mariboru 5, v Sarajevu 6, v Beogradu 7, na Visu 8, na Rabu 9, v Kumboru 10, v Splitu 13, v Dubrovniku 14.

— Četniki! Pododbor Ljubljana vsa poziva na obvezni članski sestanek, ki bo v nedeljo ob 9. dopoldne v četniškem lokalu Cesta 29. oktobra št. 17. — Čuvajmo Jugoslavijo!

— Najnovejši kip Nj. Vel. kralja Petra II. je prvo delo, ki ga zagleda pri obisku umetnostne razstave srbske in slovenske »Lade« v Jakopičevem paviljonu. Sedaj ga krasijo lovorjev venec in jugoslov trobojnice, s čimer so tudi umetniki pokazali, da navdušeno pozdravljajo zgodovinski dan, ko je mladi kralj prevzel državno krmilo v svoje roke. Vsa srednja dvorana Jakopičevega paviljona je posvečena srbskim umetnikom, med katerimi je nekaj zelo znanih imen. Njihova grafična dela so razstavljena deloma tudi v eni izmed stranskih sob. Vse ostali prostor pa zavzemajo umetnine slovenskih članov »Lade«. Razstava je vsakakor uspešna in zasluži dobrega obiska od strani našega občinstva.

— Po nakaznice za mestni krompir, je prenj in prenog so doslej morale stranke hoditi v Mestno hranilnico in tudi tam plačati tako kakor moko. Da se strankam prihrani pota in olajša nakup najpotrebnejših živil po nizkih cenah in da se ponovno postavlja, izdaja odslej nakaznice za krompir, je prenj, prenog in moko mestni preskrbovalni urad v svojih prostorih v II. nadstropju Mestnega doma vsake dopoldne od 8 do 11. seveda pa ta urad tudi kasira denar. Na drobno dobiti krompir in je prenj na mestni stojnici na Vodnikovem trgu po nižji ceni kakor po trgovinah in drugod.

— Tradicionalna je že postala vsakoletna akademija združenih ljubljanskih podmladkov Rdečega križa. Letos bo prihodnjo nedeljo 6. aprila ob pol 11. do 12. v opernem gledališču. Čisti dobiček te prireditve je namenjen počitniški koloniji revnih ljubljanskih podmladkarjev.

— Šoletnica na Podnega obrtnika. »Polagoma, toda nezadržno bom dosegel 30. marca osmi križ«, je povedal g. Radivoj Soklič, čevljarški mojster v Florjanski ulici 35. Sam bo to najbolje vedel, čeprav bi mu prisodil komaj sedmi križ. Rodil se je 30. marca 1861 v Kranjski gori. Kot 14letni fant je odšel za kruhom in se učil čevljarstva obrti v Radečah pri narodnem mojstru Estu. Prepotoval je kot pomočnik skoraj vso bivšo Avstrijo in Hrvaško, dokler ga niso poklicali k vojakom. k takratnim »Janezom«. Po povratku od vojakov leta 1887 se je nastanil v Ljubljani. Jubilar je bil vedno narodno zaveden, pripravljen. Klub svoji visoki starosti še vedno marljivo dela in zadovoljivo postreže svojim strankam. Sin je železniški uradnik na Rakeku, žena pa mu je umrla predlaskim. Zelimo mu še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu!

— Umrja je v visoki starosti 83 let gđ. Antonija Rebeč. Pogreb bo v soboto ob pol 16 z a k Sv. križu.

— Ker ima starokatoliška cerkevna občina smu enega duhovnika, bo za to nedeljo že napovedana služba božja v Delavskem domu na Jesenicah ob 9. z molitvami za kralja Petra II. V Ljubljani bo služba božja v enak namen prihodnjo nedeljo.

— Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Ljubljani priredi v četrtek 3. aprila ob 8. zvečer v salonu restavracije pri Levu na Gospodovski cesti zanimivo predavanje »Čez Albunjo in Grčijo«. Predaval bo gosp. Viktor Pirnat in bodo njegova izvajanja pojasnjevala številne skopične slike. Absolvenci, udeležiti se predavanja polnostilno! Vpeljani gosti dobrodošli.

— Preskrbite si vstopnice za Bučarjevo igro »Na Trški gori« že pri dnevni blagajni, ki bo odprta od 10.—12. in od 15.—17. Kdor ljubi domače pesmice in se rad nasmeje originalnim kmečkim dvotipom, bo prišel drevi in jutri zvečer v Mestni dom. Pohitite, ker je zaradi nastalih zaprek malo verjetnosti, da bo ta igra še dalje časa na repertoarju. Začetek v soboto in nedeljo točno ob 20.15.

— Na VSAHO MIZO LASKO PIVO! — Jugoslovanskemu akademskemu podpornemu društvu v Ljubljani je Društvo slušateljev pravne fakultete poklonilo 100 Din namesto venca na grob umrlemu tovarišu Gaspariju.

— Vse vozne karte pri PUTNIKU — Nedeljski popoldanski plesni tečaj bo od 16. do 20. v veliki dvorani Kazine pod vodstvom Jenkove šole. Večernih plesnih tečajev ni več. Zaključni venček Jenkove šole se bo še objavil.

— Vlom pri Kregarju v Štepanji vasi. Vlomilci in tatovi so zadnji čas pridno na delu, zlasti pa taki, ki iščejo po tujih shrambah živila. Policija je pred kratkim aretirala predvzeto tatvsko trojico, ki je kradla po shrambah in kletah po mestu, sedaj pa se je pričela uveljavljati neka silna tatvinska družba na periferiji mesta. Ponoči so vlomilci vdrli v dvorliščno shrambo znane Kregarjeve gostilne v Štepanji vasi, odkoder so odnesli za okrog 3000 din raznih živil, zlasti mesnine ter masti. Vlom so Kregarjevi prijavitli takoj zjutraj, vendar za vlomilci še ni sledu. Kakor domnevajo, so morale biti vlomilcem razmere dobro znane, zato je tudi verjetno, da ukradenega blaga niso odnesli daleč.

— Vno od 15 Din navzgor v gostilni LOVSIN.

Z Jesenic

— Starokatoliška služba božja bo jutri v nedeljo ob 9. dop. v Delavskem domu. Cerkevni govor: »V pogrebu podobni Kristus«. Vabijo se vsi člani in prijatelji!

— Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. zv. (v nedeljo tudi ob 3. pop.) krasen češki vefilim »Plakajoče gosle«. V gl. vlogah: Bohač, Smolik in drugi. Med dodatki: glavni film »Tajnost zakonpanega zaklada«, dalje kulturni film in vojni tednik. — Sledi »Kongo Express«.

— Svoboden narod ne pozabi nikoli na svoje življenjske interese

Balejnica

KOLE DAR

DANES: Sobota, 29. marca: Ciril, Evstahij

JUTRI: Nedelja, 30. marca: Janez Klimak

DANASJE PRIREDITVE

KINO MOSTE: Jezdec fantom I. del. in Pesem svobode

KINO SIKSA: Roža SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE »Na trški gori« ob 20.30 Mestni dom

SRBSKO-SLOVENSKA RAZSTAVA »LADE« v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 18.

PRIREDITVE V NEDELJO KINEMATOGRAFA NESPREMENJENO SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE »Na trški gori« ob 20.30 Mestni dom

DEZURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Bakarčić, Sv. Jakob trg 9. Ramor, Miklošičeva cesta 20. Murmayer, Sv. Petra cesta 78

MESTNO DEZURNO ZDRAV SLUŽBO bo opravljali od sobote ob 20. do ponedeljka do 8. zjutraj mestni viši zdravstveni svetnik dr. Franta Miš, Poljska cesta 15/II., telefon št. 32-84.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 29. marca: Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

Nedelja, 30. marca: Razvalina življenja. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol (Predstava v okviru Treznostnega tedna).

Zaradi nenadne opipših zaprek bodo igrali drevi namestu napovedane opere »Vesela žene windsorske«, Kollova opereta »Tri stare škatle«.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Sobota, 29. marca: Tri stare škatle. Izven. Nedelja, 30. marca: Ob 15. Travata Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Gostovanje Zlate Gjurnjenčeve. — Ob 20 uri Tri stare škatle. Izven. Znižane cene.

Iz istega razloga kakor v drami, je sprejmen repertoar za drevi tudi v operi kjer se bo pela namestu napovedane opere »Vesela žene windsorske«, Kollova opereta »Tri stare škatle«.

KINO MOSTE

Od 28. marca do 31. marca dva izbrana filma:

Jezdec fantom I. del

Buck Jones v tisočih senzacijah skrivnostnega borca za pravico

Pesem svobode

Kralj pevcev EDDY NELSON poje krasne romane v tem elitnem filmu

Predstave: ob delavnikih ob 20. uri, ob nedeljah ob 14.30, 17.30 in 20.30

SPORT

Slovenska kolesarska zveza v Ljubljani. Redna seja upravnega odbora bo danes ob 19.30 v kavarni Vospersnik. Stari trg št. 34, s temle dnevnim redom: 1. Kazenski postopek zoper gg. Fajsa in Canknjo zaradi samovoljne prisvojitve pooblastil, ki so bila predložena na občnem zboru SKZ dne 14. marca letos; 2. izvedba verifikacij za kolesarsko dirko, ki bo 6. aprila v Kranju; 3. predlogi za občni zbor SKZ; 4. slučajnosti. — Tajnik.

Alpinistični klub »

V službi kralja in domovine

Rezervni oficirji prisegajo svojemu vrhovnemu poveljniku Nj. Vel. kralju Petru II. zvestobo do groba, pripravljeni na največje žrtve za svobodo naroda, neodvisnost domovine, za večno čast in slavo kralja in Jugoslavije

Ljubljana, 28. marca. Ljubljanski pododbor rezervnih oficirjev je na posebni svečani seji poudaril pomen večerajšnjega dogodka. Sejo je ob 11. dopoldne otvoril v prostorih združenja v Kazini predsednik g. inž. Ladišlav J. Bevc z naslednjim nagovorom:

Dragi tovariši! Vedno in vselej imamo v mislih vodilno geslo našega združenja »Za kralja in domovino«. To geslo nas združuje v stremiljenju za dosegom visokih idealov, ki so v njem označeni brez vsake dvomnosti. Za dosegom teh idealov so potrebne največje, toda tudi najbolj častne žrtve, na katere smo brez pomisleka pripravljeni, kadar koli bo to od nas zahteval naš vrhovni poveljnik. V tem smislu posvečamo ob prevzemu kraljevske oblasti Nj. Vel. kralju Petru II., dedicu slavni tradiciji naše narodne dinastije Karadjordjevičev, ki se ni nikdar izneverila narodu, ki se ji tudi narod ne bo nikdar izneveril. Večna povezanost narodove usode z usodo dinastije Karadjordjevičev je potrjena z legendarnimi žrtvami, ki so jih dali člani dinastije Karadjordjevičev narodu, narod pa domovini, katere usodo je izročil vodstvu svojih največjih sinov iz Karadjordjevega rodu. Naši narodni suvereni, naši kralji so nam najpopolnejši zgled v podreditvi nalogam najvišjega zakona, ki ima vse obsegajoče določilo: službo domovini in narodu.

Vsi smo poklicani, da prevzamemo to službo, ki terja od nas tudi življenje — največjo in najčastnejšo žrtvo, ki jo moramo dati za svobodo naroda, za neodvisnost domovine, za njeno večno slavo. Že smo svečano priznali in izjavili, da je Jugoslavija naš in samo naš življenjski prostor, da je ta prostor naše svetosti, ki je natopljeno s krvjo naših junaških trum in posejano s kostmi mučnikov, ki so nam priborili najdražje dobrine: svobodo in neodvisnost.

Na svoji zemlji — svoj gospod! Ta klic odmeva danes in bo odmeval vekomaj iz naših src. Ta klic nas drži, ta klic nas vabi k dejanjem, da branimo kralja in domovino, kadar sta v nevarnosti njena neodvisnost in njena svoboda, kadar je v nevarnosti čast naroda, ki je toliko žrtvoval za svoje velike ideale.

Moralni kapital, ki so nam ga priborili nešteti junaki in mučniki v osvobodilnih borbah, pa počemo samo obdržati, temveč tudi povečati z vsemi žrtvami, ki jih zmoremo. Čim večji bo ta moralni kapital, tem močnejši bomo, tem bolj bomo prepričani vsakogar, ki bi se gojil misli, da nas podredi tuji volji, da nas zaslužni.

Mi se nečemo podrediti nobeni tuji volji. Za tako podreditev je samo ena cena: smrt. Mi se prostovoljno z vsem bistvom, z vsem srcem, z vso ljubeznijo podreujemo volji samega enega in edinega našega voditelja, našega vrhovnega poveljnika Nj. Vel. kralja Petra II., kateremu želimo vso srčno ob prevzemu kraljevske oblasti, s katero naj povede naš narod v svetlo bodočnost, ožarjeno s slavo Jugoslavije, nad katero bomo nesmrtni junaki, mučniki in v zorniki, ki nas vodijo po varnih poteh, katerih končni cilj je doseg nesmrtnosti v borbi za svobodo in osvoboditev naroda ter neodvisnosti Jugoslavije.

Zborovalci so po navdušenih vzklikih Nj. Vel. kralju Petru II. soglasno odobrili, da se odpošleto naslednje ugodnostne in pozdravne brzojavke:

Nj. Vel. kralju Petru II. Beograd

Rezervni oficirji, s področja ljubljanskega pododboru Udruga rezervnih oficirjev z nepopisno radostjo pozdravljajo Vaše Veličanstvo ob prevzemu kraljevske oblasti v zgodovinskem času, ko je ves narod enodušen v obrambi svoje svobode in časti. Pripravljeni smo vsak čas dati najčastnejšo žrtvo za svobodo naroda, za neodvisnost

domovine, za večno čast in slavo kralja in Jugoslavije.

Naj živi Vaše Veličanstvo! Zivela Jugoslavija!

Armiskemu generalu Dušanu Simoviću, predsedniku kraljevske vlade, Beograd.

Rezervni oficirji s področja ljubljanskega pododboru Udruga rezervnih oficirjev Vas pozdravljajo kot predsednika kraljevske vlade, predstavnik enodušnega naroda in tolmacha njegove enotne volje ter izjavljajo, da so vsak čas pripravljeni dati najčastnejšo žrtvo za svobodo naroda, za neodvisnost domovine, za večno čast in slavo kralja in Jugoslavije.

Armiskemu generalu Bogoljubu Iliću, ministru za vojsko in mornarico, Beograd.

Rezervni oficirji s področja ljubljanskega pododboru Udruga rezervnih oficirjev Vas radostno pozdravljajo kot predstavnik naše slavne vojske in izjavljajo, da so vsak čas pripravljeni dati najčastnejšo žrtvo za svobodo, za neodvisnost domovine, za večno čast in slavo kralja in Jugoslavije.

Osrednji upravi Udruga rezervnih oficirjev in bojnikov, Beograd.

V zgodovinskih dneh narodne sreče in ponosa smo z vami in vas tovarško pozdravljamo. Pripravljeni smo dati najčastnejšo žrtvo za svobodo in neodvisnost, za kralja in domovino.

Po svečani seji so rezervni oficirji po predsedstvom inž. Ladišlava Bevca položili pred spomenik kralja Aleksandra Zedinitelja krasen venec iz nageljnov in zelenja. Po vzklikih junaškemu kralju mučniku in njegovemu nasledniku kralju Petru II. so se rezervni oficirji razšli.

Posebna deputacija je odšla k komandantu divizije generalu Stefanoviću kateremu se je predstavila v novem sestavu nedavno izvoljene uprave ter mu izrekla svojo radost sprito večerajšnjega velikega dogodka.

svojega velikega očeta in svojih junaških prednikov vzel vladarsko žezlo v svoje roke, da očuva naš državi nedotakljivost, neodvisnost in svobodo. Danes je tudi velik praznik naše mladine, ki stopa na plan, da pomore svojem kralju povesti naš narod po razburkanem morju današnjih dni v lepo bodočnost. Prisujemo našemu kralju, da mu hočemo posvetiti vse svoje moči in sile! Nj. Vel. kralju Petru II. poklanjamo v teh težkih in usodnih dneh vso našo ljubezen in zvestobo.

Ko je govornik zaključil z vzklikom mlademu kralju, kraljevskemu domu, s svojo ovenčani jugoslovnski vojski ter veliki in svobodni Jugoslaviji, se je med množico spet dvignil vihar navdušenja in vzklikanja kar ni hotelo biti konec.

Nato je spregovoril starešina celjske sokolske župe br. Jože Smertnik:

Sredi vrtincev vojne se je odločil naš mladi, junaški kralj, da prevzame državno krmilo v svoje roke. Odkar obstoji naša velika Jugoslavija, se nobena vest ni razgibala in strnila našega naroda v tolikšni meri kakor današnja. Vsem jugoslovnskim patriotom so se razvedrila lica, odvalili se jim je težak kamen od srca in spet zremo s ponosnim čelom v bodočnost. Kadar je kralj z narodom in narod z njim, se narodu ni treba bati niti najtežjih preizkušenj. To čustvo temelji na najgloblji ljubezni vseh Jugoslovencev. V bratski slogi in strogi narodni disciplini smemo mirno pričakovati dogodke, ki jih bo rodil sedanj svetovni vrvež. Danes je Jugoslavija še bolj utrdila svojo moč in svoj ugled in sebe vredni položaj v svetu. Glasno izjavljamo, da nam je čast in neodvisnost Jugoslavije nad vse. Bolje je biti grob kakor tuje rob! V teh usodnih in zgodovinskih dneh mora ostati narodna sloga neporušljiva. S to slogo hočemo mlademu kralju olajšati težko breme v teh burnih časih.

Ko je govornik končal z vzklikom kralju, rodu Karadjordjevičev, naši hrabri nepremagljivi vojski ter naši slogi in narodni disciplini so spet zaorili navdušeni vzkliki množice, ki je bila kakor elektrificirana.

V imenu podzveze fantovskih odskov je spregovoril prof. Mirko Bitenc:

Zivimo v silno važni zgodovinski dobi. Stari svet se lomi in počenja se obliči novega sveta. Današnji dan, ko je kralj

Peter II. zasedel prestol slavni Karadjordjevičev, je prav posebno tvoj praznik, mladina, saj je mladi kralj tvoj sovratnik. Slovenska mladina obljublja mlademu kralju popolno vdanost in zvestobo in da bo z njim delila veselje in žalost ter točno izvrševala njegova povelja kot vrhovnega poveljnika oborožene sile, četudi za ceno najvišjih žrtev. Mladina se zaveda, da izven mej naše države ni življenja. Zato je pripravljena doprinesiti za svobodo največje žrtve. Če bomo pripravljeni na največje žrtve v ljubezni do kralja in domovine, ne bo sile na svetu, ki bi nas mogla streti in uničiti. Slovenska mladina ključa danes mlademu kralju: Tvoji smo!

Govornik je zaključil z vzklikom kralju, kraljevskemu domu, svobodni Jugoslaviji in naši hrabri vojski.

Ko se je vzklikanje množice poleglo, je župan dr. Voršič predlagal, da odpošleto z manifestacije v danostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. Brzojavka, katere vsebino je sprjela množica z burnim odobravanjem, se glasi:

Celjanke in Celjani, zbrani na veličastnem manifestacijskem zborovanju ob prevzemu oblasti po našem mlademu kralju, pošljajo Vašemu Veličanstvu izraze najgloblje vdanosti in zvestobe — zvestobe do groba. Živel naš mladi kralj Peter II. za slavo visokega kraljevskega doma, srečo in bodočnost velike in svobodne Jugoslavije in srečen napredek jugoslovnskega naroda.

Zeleznčarska godba je zaigrala d'žavno himno, nato pa je vsa množica zapela himno »Hej Slovane!«

Nepopisne ovacije, s katerimi je množica že prej prekinjala in spremljala govore, so sedaj trajale več minut. Nato je župan dr. Voršič zaključil veličastno manifestacijo in pozval množico, da se disciplinirano, mirno in dostojanstveno napoti na svoje domove. Množica je ta poziv točno upoštevala in se je začela v najlepšem redu razhajati.

Tako sijajne in ogromne manifestacije Celje še nikoli ni doživelo. Na spontan in nad vse impozanten način je izpričalo svojo plamtečo ljubezen in neomajno zvestobo mlademu kralju Petru II., ki je ponos in sreča vsega našega naroda.

Izrazi zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II.

Aleksandrova univerza

Senat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani se je 28. marca dopoldne zbral k slavnostni seji o priliki prevzema kraljevske oblasti po Nj. Vel. kralju Petru II. Po rektorjevem nagovoru, ki so ga vsi člani senata poslušali stoje, je sklenil univerzitetni senat poslati Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo vdanostno brzojavko:

Senat Aleksandrove univerze v Ljubljani, zbran na slavnostni seji dne 28. marca, si dovoljuje poslati Vašemu Veličanstvu ob prevzemu kraljevske oblasti izraze globoke vdanosti in neomajne zvestobe. — Za univerzitetni senat rektor Slavič.

Rdeči križ

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa v Ljubljani je v svoje seje 27. marca odposlal Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa izraža Vašemu Veličanstvu, svojemu visokemu zaščitniku, ko stopate na prestol slavne dinastije Karadjordjevičev, svojo neomajno vdanost in zvestobo.

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa v Ljubljani poziva vse sreske in občinske odbore ter poverjenstva društva Rdečega križa v dravski banovini, da vršijo odsele svoje človekoljubne naloge s še večjo požrtvovalnostjo in vnemo, vedno in v vsakem položaju pripravljene služiti domovini in pomagati bližnjemu.

Glavni odbor društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije je poslal dravskemu banovinskemu odboru društva Rdečega križa v Ljubljani brzojavko naslednje vsebine:

Glavni odbor društva Rdečega križa v imenu vseh svojih odborov, članov društva in podmladike Rdečega križa, prežetih z občutkom neizmerno ljubezni in vdanosti do svojega mladega kralja ter visokega zaščitnika, je z največjo radostjo pozdravil nastop Nj. Veličanstva na kraljevskem prestolu. Glavni odbor je prepričan, da vse naše društvo Rdečega križa sodeluje v narodni enodušnosti za čuvanje narodne časti in svobode ter zaščite neodvisnosti in miru naše mile in drage domovine in da je pripravljeno rodoljubno in s požrtvovalnim izpolnjevanjem svojo človekoljubno dolžnost nasproti narodu in naši djini in hrabri vojski. Živel kralj! Zivela Jugoslavija! — Prvi podpredsednik Ivan Gajda, direktor društva Mirko Marinkovič.

Zveza industrijcev za dravsko banovino

je poslala Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

Ko je Vaše kraljevsko Veličanstvo v tem tako težkem času zasedlo prestol slavne dinastije Karadjordjevičev ter prevzelo v svoje roke krmilo naše ljubljene Jugoslavije, si dovoljujemo sporočiti Vam v imenu slovenske industrije izraze neomajne vdanosti. Bog živi Vaše Veličanstvo. Bod čuvaj močno in svobodno Jugoslavijo! — Zveza industrijcev za dravsko banovino: Predsednik Avgust Praprotnik, glavni tajnik dr. Adolf Golia.

Trgovinsko-industrijska zbornica v Ljubljani

Trgovinsko-industrijska zbornica v Ljubljani je odposlala večeraj naslednjo brzojavko:

Nj. Vel. kralju Petru II. — Beograd.

Ko prevzema Vaše Veličanstvo kraljevsko oblast in krmilo naše ljubljene domovine Jugoslavije v svoje roke, prosí Trgovinsko-industrijska zbornica Vaše Veličanstvo, da sprejmete izraze globoke vdanosti in neomajne zvestobe gospodarskih krogov Slovenije Vašemu kraljevskemu domu in naši slavni in hrabri narodni dinastiji Karadjordjevičev. Bog živi Vaše Veličanstvo,

Bog živi Vaš presvetli kraljevski dom. — Predsednik zbornice Karel Čed.

G. armiskemu generalu Dušanu T. Simoviću, predsedniku kraljevske vlade, — Beograd.

Trgovinsko-industrijska zbornica pošlja Vam in kraljevski vladji v imenu gospodarskih krogov Slovenije vdane pozdrave z željo, da bi bili Vaše delo in napor kronani z uspehom, da se ohrani svoboda in neokrnjena kraljevina Jugoslavija pod žezlom slavne narodne dinastije Karadjordjevičev. — Predsednik zbornice Karel Čed.

Zveza kulturnih društev

Zveza kulturnih društev je poslala Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

Zveza kulturnih društev v Ljubljani pozdravlja z največjim navdušenjem Nj. Vel. kralja Petra II. ter mu izrekla neomajno zvestobo in vdanost. — Prof. Fran Jeran, predsednik.

Slov. avtomobilski klub

Nj. Vel. kralju Petru II.!

Slovenski avtomobilski klub naproša Nj. Veličanstvo, naj blagovoli v tem velikem zgodovinskem trenutku sprejeti izraze najgloblje spoštovanja in neomajne vdanosti. Svojo ljubezen do kralja in domovine bomo izkazali vedno in povsod. — Predsednik Avgust Praprotnik.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je poslal banu dravske banovine naslednjo izjavo:

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, zastopnik po svoji samoupravi in upravi vas prosi, da tolmачite na najvišjih mestih naše veselje in čestitke ob velikem zgodovinskem dogodku, ko stopa na prestol Jugoslavije kralj Peter II. V imenu delavcev, delodajalcev, zdravnikov in nameštencev našega zavoda izražamo ob tem zgodovinsko-pomembnem trenutku

Velicestne manifestacije v Celju

Blizu 15.000 ljudi je izpričalo neomajno ljubezen in zvestobo mlademu kralju

Celje, 28. marca.

V četrtek popoldne je krožilo nad Celjem in okolico vojaško letalo ter metalo letake s proglasom Nj. Vel. kralja Petra II. Prebivalstvo je letake hitro pobiralo in jih z radostjo bralo ter širilo dalje.

Proti večeru so vse celjske ulice oživele. Pročelje mestnega poglavarstva so svečano razsvetlili in okrasili z zelenjem. Nekateri trgovine so okrasile svoje izložbe s slikami mladega kralja, mnogi prebivalci pa so razsvetlili okna.

Na Glaziji se je do 19. zbrala večstotoglavna množica in se uvrstila v veličasten spredaj, ki je ob pokanju topov krenil ob 19.15 z Glazije po Krekovi cesti, Dekovem trgu, Gosposki ulici. Glavnem trgu, Ulici dr. Jerzjave, Trgu kralja Aleksandra, Cankarjevi in Kralja Petra cesti ter Prešernovi ulici na prostor pred mestnim poglavarstvom. Spredaj je otvoril konjenik z državno zastavo. Sledila je Delavska godba iz Pečovnika. Za godbo so nosili omladinici veliko kraljevo sliko in državno trobojnico. Sledile so čete Sokolov in Sokolice, učenske šole šolskih sester, železnčarska godba, gasilci, člani nacionalnih in kulturnih društev, slovenski fantje, skavti, gonski rudarske šole, članice dekliškega krožka, sokolska deca in naraščaj, gimnazijci in gimnazijke s proforskim zborom, dijaki in dijakinje trgovske šole ter nepredvidna vrsta prebivalstva obojega spola in vseh stanov. V spredaju je korakalo mimo gostih spalirjev občinstva nad 3000 oseb s številnimi državnimi zastavami in baklami. Celjske ulice je napolnjevalo navdušeno petje nacionalnih pesmi, ozračje pa je

svojo voljo, da se vsi združimo okrog preloste novega vladarja, ki je prevzel vodstvo naše države. Zavedamo se, da je naš zavod važna socialna ustanova, ki more in mora pravilno izpolnjevati svoje naloge mnogostoriti za resničen mir in red v državi. Teh nalog se bo naš zavod trdno zavedal tudi v bodoče in tako pokazal svojo odločno voljo, da visoko ceni in spoštuje našo državo kot svojo domovino. Prosimo vas, da na najvišjih mestih tolmачite izraze naše vdanosti, našega veselja in naše zaobljube, da bomo vedno in polnem obsegu delali za blago naše države in našega kralja Petra II.

Predsednik inž. Jože Sodja, ravnatelj dr. Joža Bohinjec.

Meščansko-šolsko učiteljstvo

Društvo meščanskošolskih učiteljev v Ljubljani je poslalo Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

Društvo meščanskošolskih učiteljev, sekcijska za dravsko banovino, pošlja Vašemu kraljevskemu Veličanstvu o priliki prihoda na prestol izraze svoje globoke vdanosti. — Predsednik Anton Fakin, tajnica Cecilija Volk.

Jugoslovnska unija za zaščito otrok

sekcija za dravsko banovino, je poslala Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

V imenu Jugoslovnske unije za zaščito dece, sekcije za dravsko banovino, ter vseh v njej včlanjenih društev in ustanov pošljamo Vašemu Veličanstvu izraze naše globoke vdanosti in neomajne zvestobe z vročimi željami, da bi bila Vaša vladavina v dobro in srečo vse jugoslovnske dece. — Dr. Oton Fetič, predsednik.

Zvaničniški finančne kontrole

so poslali Nj. Vel. kralju Petru II. naslednjo brzojavko:

Dravska sekcija Uduženja zvaniknikov finančne kontrole v Ljubljani izraža v imenu svojega članstva Vašemu Veličanstvu ob prevzemu kraljevske oblasti neomajno vdanost in zvestobo. — Predsednik Zabukovec.

nepreravno, pretresalo viharo vzklikanje mlademu kralju, kraljici materi, svobodni Jugoslaviji in naši junaški vojski. Prizori so bili nepopisni.

Prostrani prostor pred mestnim poglavarstvom je napolnila ogromna množica prebivalstva. Ko pa je prikorakal še spredaj in so se udeleženci razvrstili, je bil prostor natrpan poln. Tako ogromne množice še ni bilo nikoli zbrane pred poslopjem mestnega poglavarstva. Nikakor ne pretiravamo, če trdimo, da se je tam zbralo blizu 15.000 oseb.

Na balkonu mestnega poglavarstva, na katerem so namestili kraljevo sliko, so se zbrali predstavniki vojaških in civilnih oblastev in uradov ter nacionalnih in kulturnih organizacij. Ko se je viharo vzklikanje nekoliko poleglo, je železnčarska godba ob 19.50 zaigrala državno himno. Ozračje se znova pretreslo navdušeni vzkliki mlademu kralju, vojski in Jugoslaviji. Ovacije so trajale več minut.

Prvi je nato spregovoril celjski župan dr. Alojz Voršič. Dejal je med drugim: Starosavni prestol Karadjordjevičev, ki je ostal po smrti viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja nezaseden, je danes zasedel naš mladi kralj Peter II. in s tem prevzel usodo Jugoslavije in njenega naroda v svoje roke. Vsi naši pogledi so danes obrnjeni na mladega kralja. Neizmerno navdušenje in veselje preveva srce vsakega državljanca. Od Triglava do Djevdreke in Kajmakčalane se danes zbirajo nepregledne množice, da izpričajo svojem kralju v teh težkih dneh vso svojo ljubezen in neizmerno vdanost. Mladi kralj je po vzgledu

Petindvajsetletni jubilej N. Štritofa

Gostovanje Zlate Gjungenec in Alde Nonni je prineslo odlično „Carmen“

Ljubljana 29. marca

S prav izredno prisrčnostjo se snodi ljubljansko občinstvo gledališka uprava in gledališko osebje obeh hiš proslavili 25letni umetniški jubilej dirigenta, prelagatelja, skladatelja, organizatorja in glasbenega kritika Nika Štritofa.

Ze odskra rampa je bila izjemoma okrašena s cvetjem in zelenjem, oder je bil spremenjen v cvetlični gaj z vencem, šopki, najrazličnejšimi pokloni celo trajnim umetninam, dramsko operno in opereto osebje pa se je zbralo kakor menda še nikoli tako polnoštevilno, da izkaze velezslužnost tovarišju in voditelju k tolikim velikim in resnim uspom na opernem in koncertnem odru svojo zahvalnost in priznanje.

Upravnik Oton Zupančič, operni ravnatelj Vilko Umkar in operni dirigent A. Neffat so dali z izjemno toplimi nagovori na jubilarja izjave, kakršnih se še ni slišalo s tega mesta: izjave najgloblje spoštovanja, iskrenega občudovanja in resnične ljubezni.

Cestitke in zahvale, ki jih je prečital nato še dramski prvak Sl. Jen, pa so povedale, kolik ugled uživa naš Štritof in koliko priznanje izrekajo izredno mnogostanski uspešni delavnemu jubilarju g. ban dr. Natlačen, župan dr. Adlesič, rektor Glasbene akademije A. Trošt, organizacije naših glasbenikov in igralcev uprava mari-borskega Narodnega gledališča, ravnateljstvo ljubljanske drame, ravnatelj Jul. Bete-tetto in nešteti drugi.

Vsem se je kratko, a tem prisrčneje zahvalil jubilar, proseč naj ga publika odveže besedovanja, ker vse svoje mišljenje in čustvovanje na nocojnji večer mu je

mogoče edino in najlepše izraziti za dirigentskim pulstom s svojo taktiko.

Viharne ovacije občinstva in tovarištva so zaključile prekrasni uvod k svečanstvi predstavi Bizetove »Carmen«.

Gospa Zlata Gjungenec v naslovni partiji in gospa Alde Nonni kot Micaela — obe v lepi, jasni, vseskozi razumljivi slovenščini — sta podali nad vse zanimivi kreacije, ki sta neprestano sprožali valove vznichenja in priznanja. Dvoje mojstrie v pevskem in igralskem podajanju sta kajpak potegnili za seboj vse sedeljuče operne osebje, da je bila predstava v celoti po izvajanju in temperamentu na visku, ki je pri nas sploh dosegljiva.

Največjo zaslugu za odlično predstavo pa ima sam jubilar, ki je dal orkestru že v uverturi izrednega žara in bleksa ter je predalnil vse uprizarjve z najpristnejšim početom lastne ognjevitosti.

Niko Štritof, neumorni iskalec novih lepot in novih načinov izraznosti v vsaki operni umetnini, je dal značaj svoje umetniške osebnosti že v 1. deji, ko je razširil vlogo fanta scilista zelo smiselno, in mladi Rakovec je rešil vlogo prav ustrezljivo pevski in igralski. Tudi novi Dolničarjev Morales je bil zelo dober.

Vsi solisti od sijajnega Josefa našega Franca do cigank in tihotapev pa do baleta z Bravničarjevo in Golovinjo ter zbor so se potrudili, da so podali najboljšo na čast jubilarja in gledališča.

Izjemni so taki umetniški visoki in osebno vroči večeri: poljubni, paternostni vencev in grece cvetja, grom ploskovanja, viharno vzklikanje, radost in sreča na vsakem obličju... Bilo je lepo! Tudi za to lepoto hvala Štritofu.

Fr. G.

Križanka

1	2	3		4	5	6	7
8				9		10	
11			12			13	
14		15			16		
			17	18	19		
20							
21		22					23
24	25				26	27	
28			29			30	
31	32				33		
34					35		

Pomen besed

Vodravno: 1 poljski pridelek, 4 glas-bilo, 8 eden izmed peterih čutov, 10 vrsta jastreba, 11 kem. znak za prvo, 12 slovenski pianist, 13 trdinca, 14 predlog, 16 predlog, 17 glavno mesto evropske države, 20 izpuščanje zadnjih glasov v besedi, 22 mesto v sleziji, 24 ter, 26 industrijska rastlina, 28 veznik, 29 števnik, 30 predlog, 31 veznik, 33 posoda, 34 grški junak pred Trojo, 35 krajevni prislov.

Navpično: 1 japonsko mesto, 2 bajeslovno b'ite, 3 vrsta pesnitve, 5 glasbena nota, 6 grška boginja, 7 morska riba, 9 otočje v Egejskem morju, 15 vrsta kazni, 16 država v Aziji, 18 orožje, 19 nasprotno od star, 21 stara grška država, 23 elektroda, 25 edini trojanski junak, ki se je rešil iz boja pred Trojo, 27 svetopisemska oseba, 32 kem. znak za prvo, 33 veznik.

Rešitev križanke, objavljene prejšnjo soboto

Vodravno: 1 Melitopol, 9 Olib, 10 Nero, 11 Mosor, 13 oba, 15 Ufa, 17 Ra, 18 Pan,

20 Er (erbij), 21 smaragd, 22 te, 23 goš, 24 ob, 26 eno, 28 Uri, 29 potem, 32 orač, 43 rano, 36 heterogen.

Navpično: 1 Mohor, 2 el, 3 Lima, 4 Ibo, 5 ono, 6 Peru, 7 Ir (iridij), 8 Lovar, 12 starost, 14 basen, 16 Fedor, 18 Pag, 19 naš, 22 teloh, 25 bizon, 27 opat, 28 Umag, 30, oče, 31 Ero, 33 re, 35 n.a.

SPECIALNO TEMNO
TOMISLAV PIVO
se toči v restavraciji hotela STRUKEL!

Prihodnji ponedeljek

bo prinesla ponedeljska izdaja »Jutra« v svojem jezikovnem tečaju drugo lekcijo iz ruskega jezika. Tečaj, ki je pisan tako stvarno in poljudno, da je dostopen prav vsakemu čitatelju z osnovno izobrazbo, je zbudil med našim čitačjem občinstvom zelo veliko zanimanje. To je najboljši dokaz, da je uredništvo ponedeljskega »Jutra« res ustrezno splošni želji vse naše kulturne javnosti, ki je pogrešala praktičnega in cenenega učbenika ruskega jezika.

Če vam je do tega, da spoznate bogastvo največjega in najpomembnejšega slovenskega jezika in želite uspešno slediti tečaju, je pač najbolje, da se takoj naročite na ponedeljsko »Jutro«, ki stane po pošti 5 din, po raznašalcu na dom dostavljeno pa 6 din na mesec. Tudi spoštovanemu čitateljem »Slovenskega Narodca« priporočamo, da si vsake lekcijo, ki bo izšla vsak ponedeljek, iz lista izrežejo in si vse lekcije po vrsti shranijo v preprosti mapi, ki bo polagoma rasla v popolno in zelo pregledno učno knjigo ruskega jezika.

Niše niste še zamudili, če prve lekcije niste čitali. Druga lekcija, ki jo bo prineslo prihodnje ponedeljsko »Jutro«, bo obsegala tudi kratko povnoveitev iz prve lekcije, obenem pa boste v njej našli še mnogo novega jezikovnega gradiva. Ako pa se na ponedeljsko »Jutro« do konca meseca naročite, vam bo uprava ponedeljskega »Jutra« poslala na vašo željo tudi številko s prvo lekcijo: List se naroči pri upravi »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva 3.

Deset največjih osebnosti Zedinjenih držav

Ljudje, ki so poleg predsednika Roosevelta v Ameriki najbolj popularni

Zunanji minister Cordell Hull

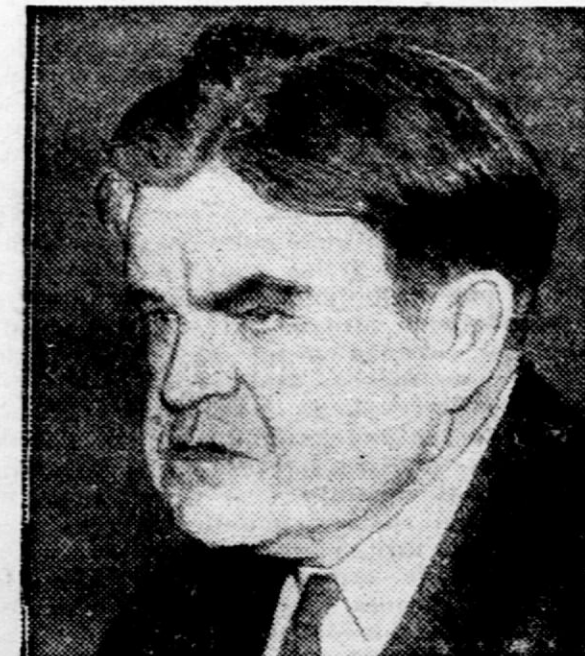
Finančni minister Henry Morgenthau

Rooseveltova soproga

General Georg G. Marschal

John Lewis

Zavod Gallup je ugotovil, kateri so najznamenitejši moške v Zedinjenih državah, razen predsednika Roosevelta. Na tej listi je deset največjih osebnosti, ki zbuja po-

sebo zanimanje v ameriški javnost. Na čelu seznam je general George G. Marshall, šef generalnega štaba, ki je odgovoren za organizacijo nove armade Zedinjenih držav. Na drugem mestu je William S. Knudsen, ki vodi oboroževanje Zedinjenih držav.

Razen tega so na tej listi še trije ministri predvsem zunanji minister Cordell Hull, finančni minister Morgenthau in trgovinski minister Jesse Jones.

Med temi znameniti moškimi je navedena tudi žena predsednika Roosevelta, ki velja kot največja propagandistka v Zedinjenih državah. Na listi je dalje John L. Lewis, ki je največja osebnost v sindikalnem ameriškem delavskem gibanju.

Tri naslednje osebnosti so manj znane v Evropi, tako Thurman Arnold, Harry L. Hopkins, ki je osebnost prijatelj predsednika in Corcoran, ki je bil važen prezidentov sodelavec v začetku New Deala (obnovitvenega gospodarskega programa predsednika Roosevelta).

Značilno je, da na tej listi ni naveden noben senator ali zastopnik reprezentančne zbornice. Trdijo, da ameriški kongres nima, odkar je umrl senator Borah, nobene osebnosti več.

Predsednik reprezentančne zbornice ali speaker spada v tretjo vrsto unije in prezidentu vrhovnega sodišča. Prezident reprezentančne zbornice je sedaj Sam Rayburn, ki je začel svojo politično kariero l. 1906 v starosti 24 let, ko je vstopil v parlament

svoje rodne države v Texasu. Sedaj si prizadeva, da bi federalni kongres dobil zopet svoj sijaj in važnost, kakršnega je imel. Stremi, da bi spravi Belo hišo s frakcijo demokratske stranke, ki je sovražna Rooseveltu. Rayburn upa, da se mu bo to posrečilo in da bo poslednji kongres igral mnogo bolj blestečo vlogo. Pri zadnjih volitvah je Rayburn računal, da bo izbran za podpredsednika, toda Roosevelt je dal pred-

William S. Knudsen

nost ministru za kmetijstvo Henryu Wallacu. Kljub temu Rayburn s svojimi sposobnostmi in delavnostjo zelo olajšuje težko delo prezidentu. Upanje je, da bo prihodnjič na listi desetih najznamenitejših osebnosti Zedinjenih držav.

Kdaj je bil Kolumb rojen

Düsseldorfski profesor dr. Rihard Hennig je pravkar objavil novo razpravo o Kristofu Kolumbu. V njej objavlja doslej neznan dokumente in iz njih je končno mogoče ugotoviti točen datum rojstva Kristofa Kolumba. Le o redkih velikih možeh svetovne zgodovine so bile doslej tako nepopolne vesti glede časa rojstva kakor o Kolumbu. Skoraj dve stoletji so se zgodovinarji pečali s tem vprašanjem. Mnenja o datumu rojstva so se zelo delila. Tako so nekateri trdili, da je bil Kristof Kolumb rojen je l. 1430, drugi pa l. 1457. V zadnjih stoletjih so se raziskovalci zedinili, da se je Kolumb rodil v l. 1446 ali 1447. To letnico navajajo tudi leksikoni. Kljub vsemu pa ni točna, kakor tudi ni točen dan Kolumbove smrti, za katerega je naveden 21. maj l. 1506, kajti Kolumb je v resnici umrl 20. maja istega let.

Dr. Hennig v svoji razpravi »Kolumb in njegovo dejanje« objavlja dva notarska akta iz Genove. V teh aktih je izjava samega Kolumba, ki je v sodnih procesih navedel svojo starost. Notar Niccolò Regia je zapisal, da je Kolumb izjavil 31. oktobra l. 1470, da je nad 19 let star. Ta navodba je še nekoliko nejasna, drugi notarski spis z dne 25. avgusta l. 1479 pa odstranjuje vsak dvom. Notar Girolamo Ventimiglia je vprašal Kristofa Kolumba, koliko je star. Kolumb je odgovoril, da je star 17 let. Če primerjamo obe listini, vidimo, da se je Kolumb rodil med 25. avgustom

in 31. oktobrom l. 1451, torej bržkone septembra ali v začetku oktobra. Potemtakem je umrl v starosti 54 let.

150 vojakov z otočja Tonga Krvni davek pacifiškega kraljestva za britanski imperij

Pod večno modrim nebom, na otoku sanj se je vkrcalo na parnik nedavno 150 mož ob navzočnosti N. J. Velicanstva Salot Tubu. Otočje Tonga v Oceaniji je poslalo angleškemu imperiju svoj krvni davek. Vseh teh 150 mož, ki se gredo boriti za Anglijo, je prostovoljcev. Vsi so lepi moške, kakor so sploh prebivalci tega otočja, kjer so boleznim in revščini skoraj neznan in kjer kraljuje pod smehljajem solncev veselo kakor v pravem zemeljskem raji. Otočje je odkril sloviti Cook v 18. stoletju. Ko je prispel tja, je prinesel seboj dve želvi. Ena izmed njih še vedno živi. Predstavljajo jo predvsem turistom, obiskovalcem otočja Tonga, kot najstarejšega prebivalca.

Sredi krasnih vrtočev je lopa, a preprosta vila, kjer živi kraljica kot premožna meščanka s princem Tungu. Iz njega iz zela starega rodu. Kraljica Salot Tubu ima edino pravico razen Jurija VI., da sme v angleškem imperiju nositi naslov Velicanstva. Ona kraljuje v resnici, čeprav je njeno kraljestvo odvisno od visokega komisarja za Pacifik. Ima svoj parlament in svojo valuto.

To kraljestvo ima razne posebnosti. Otočje je posebno zanimivo tudi za geologa. Med njim je otok, ki se od časa do časa pojavlja in zopet izginja. Zadnjič se je pojavil l. 1927. Otok Niu-Fo-U leži 700 km od Nunaloa, prestolnice. Na tem vulkanskem otoku živi 700 prebivalcev. Otok je v pravem pomenu besede odrezan od sveta, ker ostre črte branijo ladjam, da bi se zasedrli ob njem. Prebivalstvo prejema pošto na zanimiv način. Ko prispel ladjar in se ustavi daleč na širokem morju, plavajo »pismočene« do nje, da prevzamejo pošto v veliki pločevinasti školici.

Zadnje čase se je pa organizirala skupina prebivalcev, ki nudijo svojo službo s kanoji. Prevažajo turiste od ladjar na otok. Hkrati so prišli na zamisel, ki se jim dobro obrestuje. Objavili so v velikih svetovnih dnevniki, da filatelisti lahko prejamejo njihove znamke, če jim pošljejo pismo z znamko v vrednosti 5 penitev. Zato dobe znamko otočja, ki nosi napise v 10 jezikih. Ta trgovina z znamkami je zelo donosna. Sedanja mobilizacija moštva z otočja Tonga pa ji je dala še nov polet.

Kaj vse ljudje jedo

Beli narodi pojedó mnogo več mesa kakor pa drugi ljudje po svetu

V Evropi in Ameriki so glavna hrana ljudi meso, kruh in močnate jedi, na Kitajskem, Japonskem in v Indiji pa riž in stročnice.

Krompir je zelo važna hrana vseh narodov bele rase. Na prvem mestu po uporabi krompirja je Nemčija, kjer znaša 150 do 170 kg na osebo in leto. V Ameriki znaša poraba krompirja na osebo in leto le 80 do 90 kg. Razne vrste zelenjave in sočivja jedo le v Evropi in Ameriki, med tem ko se azijski narodi hranijo po večini s stročnicami, celo z nekaterimi, ki so pri nas povsem neznan. Rastlinske masti in sladkorja uživajo narodi bele rase mnogo več kakor drugi narodi. Največ mesa porabljajo narodi vsega sveta govejega in ovčjega, med tem ko svinjine pojedó v Aziji zelo malo. V Indiji pa je sploh ne uživajo. Na Kitajskem je zelo priljubljena perutnina, ne uživajo pa svezih jajc, temveč le vležane. Meso je v Indiji, na Japonskem in Kitajskem le redko na jedilniku. V bogatejših družinah ga jedo le po enkrat na teden ali samo enkrat na mesec. Živalske masti kakor maslo, svinjsko maslo itd. uživajo le narodi bele rase, ne pa tudi v Indiji, na Kitajskem in Japonskem. Riž so važna hrana obmorskih narodov, kar velja tudi za Kitajce ob obali Indijskega in Tihooceana. Poslastica prebivalcev južnih morij je črv polito. Ta črv se pojavi dva-

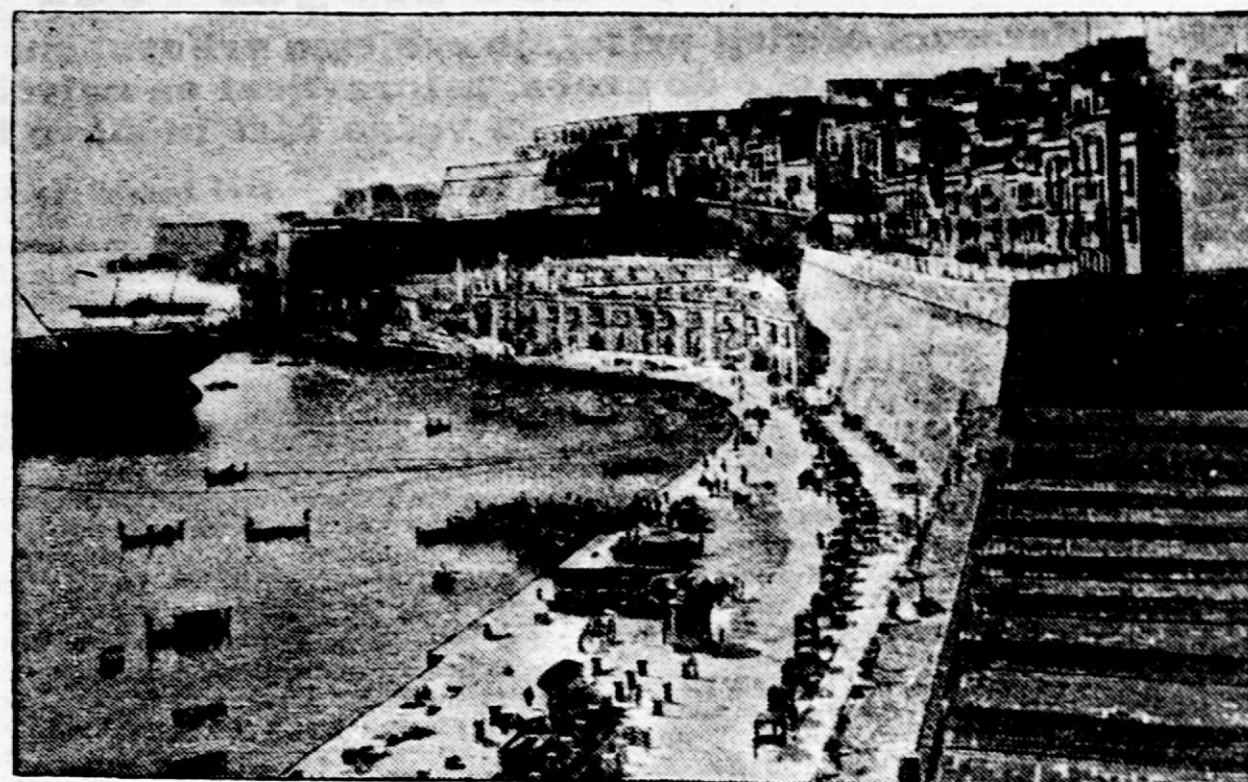
krat na leto oktobra in novembra v izrednih množicah. Te morske živali imajo dve barvi: samci so umazano modrozeleni, samice svetlosive. Pojavijo se ob času ploditve in v tistem času imajo domačini pravo narodno slovesnost. Love črve, ki imajo okus kakor ruski kavjar.

V tropičnih pokrajinah poznajo domačini posebno vrsto gline, ki jo peko kakor pri nas kruh.

Prebivalci Afrike so še mnogo manj izbirčni. Ko jim kobilice uničijo prideleke, morajo škodo plačati s svojimi življenjem. Arabci in črnci jih pobijajo na debelo, jih suše in zmeljejo ter peko iz njih poslastice, ki so zanje narodna jed. Prav tako uživajo tudi mravlje termite, ki jih uporabljajo za marmelado v omeletah. Prava poslastica so kraljice teh mravelj, ki so po 10 cm dolge, in so njihova telesa polna masti in jajec.

Delikatosa plemen v srednji Afriki so posebne vrste pajki, ki imajo okus dobrih začimb. V vzhodni Afriki zbirajo domačini ličinke odnih mušic in peko iz njih hlebe. V Mehiki zelo radi jedo jajčeca vodne stenice, ki so baše dobra kot kavjar. V južni Ameriki in Indiji goje posebne vrste žuželk na palmah. Ličinke te žuželke prazijo in dobro začinijo ter tako dobe okus, ki jim izredno prija.

Malta pod točo bomb

La Valette, glavna luka Malte

V dolgih podzemeljskih hodnikih, slabo razsvetljenih s redkimi žarnicami, slone moške in žene, na tleh, na kupih cunj pa se valjajo otroci. Od časa do časa se kdo spotačne ob nje. Prebivalstvo Malte preživlja vojno v svojih 275 zakloniščih.

Nemški in italijanski strmoglavci krožijo nad staro citadelo in merijo na zasedrano angleško križarko. Vrste se eksplozivje in odgovarja jim protiletalsko topništvo, toda prebivalstvo je mirno, tudi ženske ostajajo hladnokrvne. Skale na Malto so trdne.

To skalovje je prevrtano kakor mravljišče. Velike predore so izvrtali že v prejšnjih dobach. V njih so se skrivale v dobi prvih kristijanov katakombe in v mnogih krajih še nalet na človeška okostja. Neštvisni podzemeljski hodniki so se zdaj izkazali zelo dobro kot zaklonišča proti letalskim napadom. Podzemeljski hodniki so

tako dolgi, da tu in tam prideš po njih od enega konca otoka do drugega.

Veliki podzemeljski hodniki služijo tudi admiraliteti kot izvrstna skladišča življenjskih potrebščin. Otok ima dovolj živil za tri leta. Sredi trga v La Valetti so odprti ogromni silosov. Tam so imeli že malteški vitezi svoja živilska skladišča. Sedaj so jih angleži zopet napolnili.

General Dobbie, guverner Malte, bo lahko vzdržal po zaslugi teh silosov zelo dolgo.

L. 1934 so angleži priznali, da Malta dotlej ni bila izrabljena kot pomorsko oporišče. Pozneje so jo začeli močno utrjevati in sicer po zaslugi siru Dudleya Pounda, ki je bil šef mediteranske eskadre in ki ga je podpiral sir Ironside. Cel venec trdnjav se razteza na otoku in številno protiletalsko topništvo brani Malto. Omeniti je treba zlasti naslednje trdnjave: Riccasoli, Manuel, Tigners, Spinola in Saint-Elme.

Tramvajska nesreča v Baslu En voz razbit, 40 potnikov ranjenih

V Baslu se je primerila minulo sredo v opoldanskih urah huda tramvajska nesreča. Dve tramvajski kompoziciji s proge Basel-Aesch in Birseckbahn sta trčili v bližini nekega tramvajskega postajališča s takšno silo, da se je eden izmed voz razbil in je bilo 40 tramvajskih potnikov bolj ali manj ranjenih.

Sunek je moral biti silno močan, kajti voz, ki je bil nabit poln potnikov, je šel dobesedno na kose. Ljudje v notranjosti tramvajev so dobili hude poškodbe, večina na rokah in nogah. Za prvo silo so jih

pobrali in položili tik prizorišča nesreče. Ko je prispela na mesto nesreče zdravniška ambulanca, so ugotovili štiri hudo ranjene, 10 hudo in 19 lahkotno ranjenih. Vsem so takoj nudili prvo pomoč, štiri najtežje ranjene pa so odpeljali v bolnišnico. Med njimi je tudi vozač tramvajskega voza.

Večina potnikov je dobila rane od steklenih drobec razbitih šip, nekaj jih je dobilo živčne napade. Nesrečo je povzročila napadno postavljena kretinca. Gmotna škoda zaradi tramvajске nesreče znaša 25.000 švicarskih frankov.

Večna mladost

Nekaj nasvetov za zdravje in lepoto žen
Prejeli smo:

Članek o zelišču »večne mladosti«, ginzengu, je zbudil izredno zanimanje, čeprav sem hotel ostati neznana, so mnogi odkrili moj naslov. Oblegajo me z raznimi prošnjami, ponudbami in predlogi. Vsi bi želeli ostati odnosno postati na večne čase mladi, sveži in prožni. Ne le tisti, ki imajo kupe denarja, temveč tudi nekateri z zelo skromnimi dohodki.

Verjemite mi, da bi prav rada ustregla vsem ter bi ne delala nobenih razlik, vedeti pa morate, da zdravljenje s tem zeliščem ni tako enostavno zadeva. Način tega zdravljenja ne obseja le uporabe zelišča, temveč tudi masažo, kopeli, počitek in posebno dieto. Takšno zdravljenje je mogoče le pod nadzorstvom v sanatoriju.

Različiti moram tudi iluzije mnogih dam, ki mislijo, da lahko postanejo mlade in lepe, če se kratkoma namažejo z zdravilnim zeliščem po obrazu. Tako se res »pomlajajo« mnoge s kremami, pudrom in rdečilom ter si domišljajo, da so najmanj 10 let mlajše, če skrivajo gube in nezdruženo barvo za masko. Žal je takšna pomladitev le navidezna, a tudi navidezni lepoti iz morejo mnogo koristiti, če je »lepa« samo obraz, telo pa morda celo deformirano. Zena, ki želi biti lepa, mora predvsem stremeti, da je zdrava. Brez zdravja ni lepote. Če je žena zdrava, ji pa ni treba popeljševati obraza z raznimi mazili. Posvečate torej vso pozornost svojemu zdravju, negujte vse telo z masažo, gimnastiko in primerno hrano (dieto), pa bo lep tudi obraz! — Odgovoriti bi še morala gospodom, ki tudi pričakujejo čudežev od čudodelnega zelišča. Morda prihodnjič.

A. P.

Nagnjena luna

Le še nekaj časa nam bo m. žno opazovati dvojico planetov — Jupitra in Saturna; kmalu prideta navidezno blizu Sonca, a visoko nad njim. Ker se obenem tudi dan daljša, nam še hitreje izgine. Posebno značilno je pri Jupitru, da se vidijo njegovi vidni štirje sporedni svetli, ki jih imenujemo učenjaki Jo. Evropa, Ganimed in Kalisto, zelo strmo eden nad drugim. Kolikor nižje na obzorju je Jupiter, tem bolj strmo vidimo njegove, že z malim daljnogledom vidne sporedne svetle. Prav tako ima Saturn svoj obroč zelo strmo. Zakaj tako vidimo?

Mi na Zemlji smo od njene osi nagnjeni okrog 44 stopenj proti jugu. Ko tako nagnjeni gledamo proti zapadu v smer Jupitra, vidimo njegove štiri sporedne svetle, izmed katerih so trije nad Jupitrom, eden pa spodaj strmo v vrsti. Le naš globok naklon proti jugu, gledanje proti zapadu, je vzrok, da se nam opisano vidi zelo pokončno.

Podoben pojav opazamo pri Luni. Kolikor nižje na obzorju je prvi krajec, tem bolj navzdol je obrnjena njegova svetla stran, ob zadnjem kraju pa je svetla stran obrnjena strmo navzgor, kar nagnjenosti proti jugu gledamo na vzhod.

Zemlja in Luna nimata osi sporedno. Ta je pri Luni za 23 in pol stopinj odklonjena od osi Zemlje. Ko je v marcu polna Luna na desni strani Zemlje nad ravninko, smo onolotno močno nagnjeni proti Luni. Ko dvignemo svoj pogled 45 stopenj visoko,

opazimo, da je telo Lune zgoraj močno nagnjeno na levo. To je vidno na njeni površini, ako jo deloma poznamo. Vidni so ogromni lijkali po 40 kilometrov v premeru, ki pač niso kaka ognjeniška žrela. Bolj podobni so padlim telesom. Verjetno je, da je naša Zemlja imela v davnini več manjših spremenevalcev, ki so popadali na Luno. Lep pogled je res v marcu na naši strani razsvetljeno, a na levo nagnjeno Luno. Vredna je našega globokega poklona. Nasprotno vidimo v septembru, da je polna Luna zgoraj in na desno nagnjena, ker je na drugi strani neba. Le v decembru je polna Luna nagnjena proti nam, a tega ne vidimo, ker je visoko. Samo v decembru se tudi ona nam globoko klanja ter nam vrača naš poklon.

Vse to lahko vidimo v malem, po naravi izgotovljenem modelu, da dobimo pavi pojem o premikanju osnjoča, zakaj se to enkrat tako vidi, a drugič drugače.

Ivan Hafner

Štirinajst ur v ledenih valovih

Novrški ribiški kuter »Forst« je bil na polu v Narvik. Pri Kjunu je motor odpovedal in valovi so zagnali malo ladjo proti čerem, kjer se je razbila. Eden izmed petih članov posadke je utonil, ostali štirje so se rešili na razbitine ponesrečene ladje. Štirinajst ur so plaval po ledenih mrzlih valovih, dokler jih ni opazil drugi kuter in rešil. Napol zmrznjene so jih oddali v bolnišnico.

Pogumni strojevodja

Te dni je odpeljal strojevodja Jožef Jiša prazen osebni vlak s postaje v Plzinu. Pred postajo v Chrastu je zapril regulator, da bi zmanjšal brzino. Kurjače pa je dobilo potem premalo zraka in plameni so buknili v kabino stroja. Jiša in kurjač sta se umaknila na stopnice, vlak je vozil z isto brziho dalje. Ker bi se pa lahko zgodila težka nesreča, je strojevodja še enkrat skočil na svoj prostor in med plameni mu je uspelo zagrabiti zavrtni vzvod ter lokomotivo ustaviti. Ogenj ga je težko opek, vendar pa je strojevodja preprečil morebitno nesrečo. Kurjač je dobil samo lažje opekline.

Zaščita materinstva v Franciji

V Parizu je bil objavljen nov predpis o zaščiti materinstva, ki določa, da se smejo sklepati zakoni samo v primerih, če sta oba zakonska kandidata neoporečno zdrava, za kar morata predložiti zdravniška priporočila. Predpis predvideva nadalje tudi določbe za zaščito dojenčkov. Vsak zakonski par v Franciji bo odlejal dobil zdravstveno knjižico, v katero bodo vpisane vse bolezni, ki sta jih prestala v svojem življenju mož in žena.

Imoviti židje morajo podpirati siromake

Švicarski zvezni svet je napravil važen sklep, ki obvezuje imovite advoštne emigrante, da stalnimi prispevki pomagajo vzdrževati siromake pripadnike židovske vere, ki živijo takisto v emigraciji na švicarskem področju.

Psihološki nasveti

za srečo v ljubezni, službi in družbi...

Pot k cilju svoje sreče

Ljubljana, 29. marca.

Po odklonitvi vsake misli na nekdaj neprijetno preteklost smo si postavili našim sposobnostim in našim željam ustrežajoči življenjski cilj, ki ni neznan in malenkosten, ampak ustreza našim najvišjim hrepenenjem in poklicnim idealom.

Ko imamo urejeno jasno izhodno točko ter točno določeni cilj, moramo pregledati in začrtati razvojno pot do cilja. Vaš razvoj in dviganje mora iti s sigurno vztrajnostjo. Spomnite se na slo! Tudi tam se počasi in v začetku s precejšnjimi težavami naučili pisati in čitati posamezne črke ter štetje do 10. Danes pa prav gladko in hitro pišete in berete ter računate brez posebnih težav. Isto bo na novi poti k uspehu. V začetku bo največ težav in ovir. Kdor bo to premagal, se bo pozneje hitro in naglo vzpenjal vedno višje in višje ter z začudenjem gledal navzdol na svoj nekdajni položaj.

Pri zidavi hiše se najprej položijo trdni temelji, nato se hitro postavlja opoka na opoko in hiša se kar vidno dviguje iz tal. Tudi mi moramo tako postopati. Vsi vaši dosedajni neuspehi so bili že v temelju zgrešeni in vsa poznejša dobra volja ni pomagala k rešitvi. Zato moramo v bodoče drugače postopati.

Najprej resno odstranite vse, kar vas je iz preteklosti oteževalo in zaviralo. Nato morate vsa razvojna pot do cilja razdeliti na več manjših etap. Posebno pozornost posvetite prvemu cilju, ki stoji na koncu prve in najmanjše razvojne etape. Na ta delni cilj koncentrirajte vse svoje sile in storite vse, da ga čimprej dosežete. Ko boste tega dosegli, se boste s še večjim zalotom in samozaupanjem podali do drugega delnega cilja in tako naprej do etape do etape, dokler se naposled ne znajdete pri končnem cilju, ki ga morate imeti vedno pred očmi.

Zavedajte se, da se nič ne doseže naenkrat z enim delovnim zaletom. Tudi najmanjše delo se opravi postopoma. Le tako bodo vsa vaša prizadevanja uspešna. Vsak dan boste malo drugačni. Vsak dan boste malo napredovali. Če leto dni boste imeli za seboj ogromno pot razvoja in tako boste v toku časa s smotnim postopanjem tako rekoč sami od sebe dosegli svoj cilj. Na ta način se bo vaš položaj v vsakem pogledu pobilšal, vaš ugled bo narasel, vaš uspeh v ljubezni, službi in družbi bo neverjetno velik.

Čas je denar! Vsak izgubljeni trenutek, vsak dan je izgubljen za vedno. Zato začnite takoj voditi svoj dnevnik razvoja in napredka, sicer vas bodo drugi prehitali in vi boste še bolj zaostali.

Samo pomislite, kako se lahko občutno poveča vaše znanje, če vsak dan poizkušate, da se naučite neke nove stvari, ki vam bo v vašem življenju koristila. Po preteku enega leta boste znali 365 koristnih novih stvari, ki jih danes še ne znate.

Čas in vaše sile, ki jih uporabite za to učenje, pač ne predstavljajo nobenega vprašanja, če se spomnite na to, da v teku enega dneva potrošite mnogo več časa in svojih sil za prav nekoristne in nevažne zadeve.

Kako se najlaže pride do cilja? Samo delajte pametno in po načrtu od etape do etape. Zato ne oklevajte, lotite se takoj dela, kar preden se boste prav zavedli, boste največji in najtežavnejši del svoje poti že prebrédli.

★
»VEČNA POT.« Med vama je še zelo mnogo dopolnjevanja in soglasja. Fant sam je sicer precej nestalen, skakajoč tip, poln impulzivnosti in tudi željo po udobnosti. Vi sami ste oprezní, ponižni in deloma melanholični. Z močno vero vase, v svoje odlične sposobnosti boste v poklicu dosegli lepe uspehe.

»21. NOVEMBER 1900.« Po astroloških prognozah ste imeli v preteklem letu precej neprimerni, deloma jih imate tudi letos, zlasti v začetku prihodnjega meseca. Nato se vam telesna moč in odpornost veča in življenje postaja zopet lepše. Torej s staro pridnostjo in vestnostjo preko vseh neprimernosti k lepši bodočnosti. Podrobno v pismu, če pošljete naslov in točnejše podatke.

»NUJNO — NADA.« Več rokopisa, točnejše podatke! Brez tega je tako daljnosežen nasvet nemogoč. Po dosedanjih ugotovitvah ne bo preveč sožitja v novi zvezi.

»ANTON — CELJE.« Vaš položaj je razumljiv. Vaš ponos in zavednost sta simpatični redkosti, vendar so časi prilično neugodni. Več vase, v odporne sile nas vseh, vas mora voditi k pametnemu postopanju. Podrobno v pismu.

»VIDA — NOVO MESTO.« Vsa naša solska in domača vzgoja mladine je daleč

od stvarne resničnosti sodobnega življenja, zato propade toliko poštenih, a naivnih slovenskih deklet v tujini. Dobro ste storili, da ste se pravočasno vrnili domov. Glede službe javite naslov, da vas priporočimo. V ljubezenskih zadevah naj sodočla tudi razum, ne samo čustva!

»METULJ.« Najbrže so te govorice res le klevete zlobnih jezikov. Med vama je sožitje in upajmo, da bo tako ostalo. Otrsite se sumničenj!

»TATJANA.« Mnogo daste na svoje dobro ime, na svoj ugled in svojo priljubljenost pri vseh. Na drugi strani pa ste silno občutljivi. V vsaki kretnji, besedi in pogledu iščete izrazov simpatije odnosno antipatije drugih do vas in tako ste vedno v dvomu in pogosto v prepričanju, da se vas drugi izogibajo. To pa ni res. Otrsite se pretrane občutljivosti! Postavite se na stališče, da vam je vseeno, kaj mislijo drugi o vas in vaše življenje bo lepše in srečnejše.

»IRENKA.« Ta ljubezen je prehodnega značaja, stalna in resna ne more biti, ker je preveč podobnosti v vašem značaju. Pa nič ne stokažite zaradi tega, saj je Ljubljana polna lepih fantov in med njimi je on, ki bo z vami tvoril višjo, lepšo in popolnejšo harmonijo.

»AMO 1939.« Ko nalašč sta ustvarjena drug za drugega. Marsikje bo še treba to in ono uglasiti. Fant ne sme postati prekomoden in starokopiten, pa tudi vi morate storiti vse, da vas poženje po lenuharjenju ne prevlada.

»RAĐOJK.« V ljubezni precej sreče in uspehov. Na drugi strani je pri vas močno čustveno življenje, gibčnost in — nestalnost, pa tudi občutljivost. Samozgolja!

»L1 — L2.« 1920 malo smisla za zakonsko življenje, šele v poznejših letih več ravnovesja in zadovoljstva. 1916 velika nestalnost in neuravnoteženost strastne narave, do umiritve in ustalitve pride šele v drugi polovici življenja. Oba pa značaja preveč sorodna, zakonska skupnost v tej kombinaciji absolutno nepriporočljiva.

»FRIDERIKA.« Ni izključeno, da se še obnovi nekdajna zakonska skupnost. Ne bodite vsiljivi, pač pa storite vse, da boste v svoji okolici simpatični in priljubljeni.

»BOBNOVCAN 19.« Ozke slovenske razmere vas preganjajo in uničujejo. Poizkusite dobiti zaposlitev pri kakšnem primerem podjetju. Odličnih sposobnosti vam ne manjka, le preveč črnogledi, komodi, počasni, okorni, trmastí, zakrknjeni ste včasí po svojem značaju. Oprostite, zaradi nujno potrebne samozapornosti smo vam našli vaše najslabše lastnosti, da se jih zaveste in vodite vedno v evidenci, dokler jih postopoma ne zmanjšate in pretvorite v gibko, vztrajno delovno aktivnost. Težki trenutki, v katerih ste, bodo popolnoma izginili spomladaj 1942.

»JEREB.« Premalo daste svoji ljubezni čustvenega izraza, zato v tem primeru ni upati mnogo na ugodnejšo rešitev.

»VLJUDEN.« Črnogled ste in mnogo stokate, zato pa nimate sreče. Upoštevajte ostala navodila in vse drugo bo prišlo samo od sebe.

»MAREC.« Še par težavnih let, pa bo vaše življenje precej lepše. Mož ima svoje dobre in slabe strani, a bodite zadovoljni z njim.

»SPREMENBA 1941.« Precej vihravosti je v tej pisavi in pa hrepenenja najbrže do osebe, ki ji je pisno namenjeno. Drugače pa je inteligenten, bister in sposoben. Vaš položaj je mučen. Vsako zavlačevanje je nesmiselno. Neodločnost je največja pogrška. Jasno se odločite ali — ali. Nato pa dosledno vztrajajte na začrtani odločitvi.

»SE NIKDAR VESELA.« Vaša bodočnost v mnogočem zavisi od vas samih. Postavite se na stališče: »Vedno vesela in videli boste življenje bo dosti prijetnejše.«

»ZABNICA F. K.« Prav je, da si hočete izboljšati službeni položaj. Deklet je mnogo in zelo grešite, če iščete v alkoholu rešitev, tako le sebi škodujete.

»VRNI SE!« Mladí ste in temu primerno vihravi. Življenje pa je vendarle dobro pogledati vsaj včasih z resnejše strani. Izpopolnitev izobrazbe naj vam bo glavna skrb.

»LJUBAV JE BOL.« Več resnosti in manj sanj in hrepenenj po platonski ljubezni. Ne bodite naivni in prenesite glavno svojo pozornost na poklicno izpopolnitev!

»MELITA — TRZIC.« Mladí ste in strahno se vam mudi v zakon. Zaradi slučajnih neprimlik pa vse prerano obupujete. Vaš čas šele pride, le več mirnega zaupanja v bodočnost.

»NATAŠA 2.« Ne obupujte, ni še konec vseh dni! Več družabnosti, zadovoljstva in smeha!

»RETT. B.« Precej nemira in nezadovoljstva z vsem, zlasti na področju poklica in ljubezni, je v vas. Težko se prilagodite in imate tudi malo smisla za zakon. Uspeh se vam obeta na področju čiste filozofije. Zato prejadrajte s tehnike na vam najbolj ustrezajoče področje, ki vam bo dalo možnost povzpeti se do jasnih višin človeških spoznanj. Edino to vas lahko umiri in osreči.

»TRIGLAV.« To pisavo smo že imeli nekoč pod nekim drugim geslom. Upoštevajte to, kar smo vam že tam napisali. Vsa, kdo se mora z mirno vdanostjo živjeti v položaj, ki se ne da spremeniti, vse drugo je nesmisel.

Iz psihologije poznamo nešteto primerov kratkovidnih in na očeh bolnih slikarjev ter obratno nešteto naglušnih komponistov. Treba je le korajže, vere vase in nešteto vaj dan za dnev, da se težave premagajo in da vsak človek postane na neki način koristen član človeške družbe.

»JIZJOL.« Splošnih nasvetov o pravilnem postopanju v ljubezenskih zadevah smo v tej rubriki nešteto podali. Zaradi pomanjkanja prostora vam ne moremo vsega obnavljati. Kupite v upravi ali podružnicah »Slovenskega Naroda« vse sobotne številke od 15. decembra 1940 dalje, pa preberite in razmislite sami. V splošnem nadvladajte svojo preveliko strastnost in nehrzanost.

»FOTO L.« Storitve isto, kar smo zgoraj navedli. Ozko odmerjen prostor na onemogoča obnavljanju. Vaše dekle je preveč čustveno osamljeno, vaš postopek je v splošnem pravilen. Vi se izogibajte skepticizma in konservatizma!

Izrežite in shranite!

Novi dopisi, nova vprašanja in nove, prirčne zahvale se dan za dnevom kopičijo na naši delovni mizi. Vse to je pač najlepši dokaz, da smo prav zares zelo ustregli prijateljem in čitateljem »Slovenskega Naroda«, ko smo pred četrletja odšli to novo, danes tako nujno potrebno rubriko za psihološke nasvete.

Naš namen je pomagati vsem onim, ki so nesrečni in nezadovoljni s svojim položajem. S strokovnimi nasveti želimo pomagati iz duševne zagate onim, ki sredi svojih neuspehov ne morejo sami presoditi svojega položaja ter sami odkriti pravih vzrokov svojih porazov in se radi tega ne znajo brez naše pomoči usmeriti k svoji resnični sreči. Zal pa prejemamo vedno več tudi pisem s strani onih, ki jih ne preganja zla usoda, ampak le — velika radovednost. Ti nam s svojimi muhastimi vprašanji prav po nepotrebnem jemljejo precej časa in prostora, ki je namenjen predvsem onim, ki jim je naša pomoč res nujno potrebna.

Cele gore nesrečnih dopisov se kopičijo v naši delovni sobi. Doslej smo odposlali odn. objavili že nad 700 odgovorov. Vsak odgovor zahteva obsežnega študija in vglabljanja v poedini kritični slučaj. Vsa, komur je treba drugače svetovati in pomagati. Naše delo ni in ne more biti šablonsko, zato pa je razumljivo, da nam vzame precej časa. Velik naval pisem nas sili radi ozko odmerjenega prostora k prav kratkim odgovorom. S tem pa navadno ne ustrezemo onim, ki so v resničnih težavah in stiskah. Zato slede pogosto od teh nova pisma z istimi prošnjami, to pa nam le otežkuje hitro poslovanje.

Da zmanjšamo razne neprilike ter da omogočimo res hitre in obsežnejše odgovore, smo prisiljeni podati nova, malo strožja navodila za psihološke nasvete.

1. Naše delo je popolnoma tajno, zato opišite predvsem obširno in natančno zadevo, ki vas muči in otežuje ter želite v njej naše pomoči.

2. V zvezi s tem nam pošljite točne rojstne podatke, izobrazbo in poklicne podatke ter po možnosti s črnilom pisane rokopise vseh oseb, ki so v gori omenjeni za deli soudeležene. Imen in naslovov ne potrebujemo, ker nas to ne zanima, pač pa podatki rojstva, izobrazbe, poklica in pisavo.

3. Priložite toliko kuponov z zadnjo številko, kolikor stavljate vprašanj.

4. Za vsak odgovor v »Slovenskem Narodu« priložite 7 din v znakah, a za vsak obsežnejši odgovor v pismu pa 20 din. Pripominjamo, da ta omejitev ne velja za one, ki imajo res nujne in važne slučaje, ki zahtevajo našo pomoč. Tem bomo tudi v bodoče odgovarjali popolnoma brezplačno v časopisu in tudi v pismu, če priložijo svoj naslov.

5. Vaše zaprto pismo naslovite na: Uredništvo »Slovenskega Naroda« — psi-

hološki nasveti, Ljubljana, Knafljeva 5. 6. Kdor v bodoče ne bo točno upošteval teh navodil, šal ne bo prejel odgovora. Vsa dosejala še neobjavljena vprašanja bodo v teku 14 dni objavljena, dočim so vsi pisemski odgovori že v rokah onih, ki so priložili naslov.

Izvolite si izrezati in shraniti ta navodila ter jih vedno točno upoštevati, ker

nam s tem omogočite hitro in uspešno poslovanje.

Psihološki nasveti

Kupon št. 16

Težave industrije in veletrgovine

Iz poročila predsednika Staneta Vidmarja na običnem zboru Društva Industrijev in veletrgovcev

Ljubljana, 28. marca

Društvo Industrijev in veletrgovcev je imelo večer svoj redni letni občni zbor v poslovnih prostorih v palači Kreditne banke. Predsednik društva g. Stane Vidmar je pozdravil navzočega predsednika Trgovinsko-industrijske zbornice g. Albin Smrkolija in tajnika g. dr. Ivana Plessa, nakar je prečital svoje poročilo v katerem ugotavlja, da je danes gospodarstvo v kritičnem položaju. Omenil je davčno reformo, katere težko šele zdaj posebno čutijo vsi industrijski in veletrgovski gospodarske organizacije si prizadevajo, da bi se glede na dvig cen meja letnega prometa zvišala na 4 milijone dinarjev, ker bodo mejo 2 milijonov dosegla zaradi današnjih cen tudi manjša podjetja, katere bi zaradi teža dosegla uredba o obveznem vodenju in pregledu trgovskih knjig.

Dajave naj bodo v skladu z možnostjo zaslužka. Gospodarstveniki se zavedajo resnosti sedanjega stanja in se n-b-jo ogniti obveznostim do države vendar naj se podjetjem ne nalagajo nepotrebni stroški in izdatki.

Industrija se bori z velikimi težavami. Zaradi birokratizma si nismo mogli ob pravem času nabaviti potrebnih surovin. Zdal so pota dovoza zaprti in skušamo popraviti napake in dobiti surovine, da se obrati ne ustavijo. Se težje je danes prizadeta veletrgovina, kateri zaloga hitro kopne, novih pa si ne more nabavljati. Prepoved znižanja cen za določeno dobo je povzročila precej zmede v poslovanju.

Ustallitev cen se da doseči samo za domače izdelke in pridelke ne pa za uvoženo blago, katerega cena ni odvisna od domačega trgovca. Vprašanje cen je zelo delikatno vprašanje zlasti glede na konzumente, na primer državne uslužbence, ki se jim morajo dohodki izdatno zvišati. Vprašanje cen naj rešujejo strokovnjaki, ki temeljito poznajo gradivo, in ne teoretiki in birokrati. Razmere nas silijo, da opozarjamo na napake. Oblasti naj sodelujejo z vsemi, ki hočejo nesebično in pošteno sodelovati. Nevarni škodljivci na to tisti, ki vidijo samo svoje koristi. Nove razmere bodo prinesle v gospodarstvo velike in globoke spremembe, za pravega podjetnika, ki dela za blazor vseh, pa ni v tem nič vzemirliivega. Ne govorimo preveč temveč delajmo. Zlasti v naši ju-naski vojski vidimo polno jamstvo za našo svobodo in čuvanje naše časti.

Namesto odsotnega tajnika g. Jeleniča je tajniško poročilo prečital g. Prezeli. Računski zaključek je prečital ravnatelj g. Josip Ljubič. Zborovalci so soglajno odobrili vsa poročila in podelili na predlog nadzornega odbora upravi razrešnico.

Pred zaključkom zborovanja je predsednik prečital iz posebne izdaje »Slov. Naroda« proglaš. Nj. Vel. kralja Petra II. Zborovalci so proglaš sprejeli z navdušenimi ovacijami mlademu jugoslovanskemu kralju. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen industrialec g. Stane Vidmar z odborom, v katerem so povedni dosedajni člani.

Ustanovitev »Doma gluhih«

Veliki uspehi Podpornega društva za gluho-nemo mladino v prvem desetletju obstoja

Ljubljana, 28. marca.

Med našimi dobrodelnimi društvi izpolnjuje najbolj socialno in humanitarno nalogo »Podporno društvo za gluho-nemo mladino«, katero je te dni proslavilo svoj prvi jubilej, desetletnico obstoja. Društveni predsednik veletrgovec g. Andrej Sarabon je ob tej priliki poudaril, da bo morala v bodoče še bolj kot doslej zasebna pobuda prevzeti skrb za gojenice, ki prihajajo iz najrevnejših slojev v gluho-nemici. Ob jubileju je društvo izdalo brošuro o izredno lepih uspehih v prvem desetletju, ki jo je napisal tajnik g. Vilko Mazi.

Predsednik g. Sarabon je ob 40letnici gluho-nemnice poklonil za »Doma gluhih« mecenški dar 10.000 din in je s tem postavil prvi temeljni kamen za ustanovitev prepotrebne zavetišča za glušce. Društvo je pridobilo štiri nove pokrovitelje, ki so industrijalci Vili Bizjak v Zagrebu, Kati Gregorič, zasebnica iz Ljubljane, Kranjska industrijska družba na Jesenicah in industrijalet Fran Medič. Najbolj razveseljiv je porast članstva in članskih prispevkov. Glavni delež pri tem uspehu ima gospa županja Slava Česnjeva iz Kranja. V teku prvega desetletja je društvo

prejelo podpore od 132 občin. Na žalost pa so bile te podpore kaj nestalne. Po pri-spevkih v zadnjih letih je upati, da bo društvo v navem desetletju deležno tudi večjih podpor naših denarnih zavodov.

Za več kot 10.000 din je narasel sklad Vite Zupančičeve, društvene blaginje in neumorne in požrtvovalne delavke pri lajšanju gorja najbednejšim. Na predlog uprave sta bili za prvi častni članici društva imenovani Vita Zupančičeva in Slava Česnjeva. Predsednik jima je izročil lepo diplomu o častnem članstvu. Posebno zahvalo pa je predsednik izrekel tajniku g. Vilku Maziju, strokovnemu učitelju, ki je dal pobudo za ustanovitev društva pred desetimi leti.

Najvažnejši dogodek ob društvenem jubileju je pa bila ustanovitev »Doma gluhih«. Soglasno je bil sprejet pravilnik o skladu, ustanovitvi in poslovanju doma, društveni podpredsednik g. Janko Čepon je pa sporočil, da je predsednik g. Sarabon ndaroval še nadaljnjih 15.000 din za »Doma gluhih« in je s tem postal njegov veliki dobrotnik. Tako je sedanjí predsednik društva postavil prvi temeljni kamen za zavetišče naših najbednejših.

Iz Radeč

— Vlomil. Zadnji čas so si neznani vlomilci izbrali Radeče za svoje uredstovovanje. Tako je bilo pred tedni vlomljeno pri gostilničarju Erjavcu, kjer si je prijatelj tuje lastnine prilastil zlato uro, več perila in obleke. Vse skupaj je vložil v kovčeg, ki ga je tam našel in je nato izginil s plenom. — V noči na nedeljo pa so neznani vlomilci obiskali najprej šolo, odkoder pa so odšli v sosedno vilo, kjer so vlomili v shrambo g. Lozarja. V šoli so poskušali priti v upraviteljevo stanovanje najprej skozi odprto straniščno okno, ker pa so bila vrata zaklenjena, niso mogli na hodnik. Šolo so izrezali šipo na oknu pralnice, šipo lepo prislonili k steni, odprahnili okno in zlezli v pralnico, odkoder so brez težave prišli v kuhinjo. Tu so našli bogat plen. Odnegli so med drugim lepo boo, damsko torbico, smučarski dres, usnjeno čepico in rokavice ter 8 parov čevljev. Vlomilci so si še pred šolo ogledali vsebino torbice in ker so opazili v njej poleg drugega tudi železniške legitimacije, so vzeli iz nje le 400 din in robček, torbico z legitimacijami pa so velikodušno prislonili k steni, kjer so jo drugače jutro našli

domači. Solski upravitelj je doživel ta obisk komaj prvi mesec svojega bivanja v Radečah. Nato so vlomilci obiskali še sosedno vilo, kjer so prav tako izrezali šipo iz okna shrambe. Tamkaj so pobrali iz skrinje vse najboljše perilo, vso mast, razno žganje in drugo blago, da ima g. Lozar najmanj za 1700 din škode. O drznosti vlomilcev govori dejstvo, da se niso ustališili niti velike električne luči, ki gori tik pred šolo in razsvetljuje vso okolico. Kako tiho in oprežno so delali, soddimo po tem, ker jih nihče domačin ni slisal, čeprav so tisto noč vsi zelo slabo spali zaradi obolenosti najmlajšega upraviteljevega sinčka. Upamo, da se bo našim orožnikom posrečilo izslediti vlomilce. Čudno pri vsej zadevi je posebno to, ker pes g. Lozarja ni lajal, čeprav je bil ob času vloma v bližini shrambe.

Racioniranje moke na Madžarskem

S posebnim odlokom madžarske vlade bo v 25 madžarskih mestih racionirana moka in testenine. Obe živili bodo v bodoče prodajali samo proti izkaznicam.

Pierre Mael:

Blodna ljubezen

Roman

Z zaupljivostjo, ki bi se zdela vsaki drugi ženi neumestna, je pripovedovala Reneu o bridkem razočaranju, ki ga je bila doživela v zakonu. Iz globokega prepričanja se mu je predstavila kot najnestranejša žena, ki zasluži najgloboke sočutje. In nič se ji ni zdelo bolj naravno, nič bolj upravičeno kakor iskati utehe pri tistem možu, ki ga je nekoč ljubila, ki ga ljubi še zdaj ali pa vsaj misli, da ga ljubi. Tako veliko moč ima iluzija ljubezni.

S kolikim ogorčenjem bi bila Jeanne v tistem trenutku sprejela vsako svarilo, naj bo oprezna, s kolikim gnevom bi bila vsakemu modremu svetovalcu zaludala svoje ogorčenje v obraz, če bi ji bil dejal: — Ne verjemite tem blodnjam vaših čustev; za vedno si pokvarite bodočnost, nikar se ne dajte preslepiti trenutni opojnosti, ki vas privede jutri nazaj k treznosti.

Toda, če bi bila Jeanne poslušala te modre nasvete, bi bila kaj lahko pogledala tudi v svoje srce. In v tem primeru bi bilo takoj konec iskrenosti, ki jo je edina opravičevala. Ostalo bi bilo samo še preračunljivo, rafinirano bitje, ki se igra z ljubeznijo in za primer, da bi se ljubezni naveličalo, bi si zagotovilo unik. Od tistega trenutka bi bila ta zaup-

ljivost samo zaničevanja vredna slabost, trenutna vrtoglavost, izdajstvo nad Reneem, nad samo seboj, skratka nekaj podobnega zunanjemu flirtu. v

Jeanne je bila namreč iskrena in Reneu je odkrila svoja prava čustva. Ko je mlada gospa v obupu svoje dozdevne nesreče vzbudila sočutje svojega prijatelja in ko se je zatekla k njegovi utehi, se je Reneu resnično zasmilila. Hotel je otrepi solze iz njenih krasnih oči, toda niti besedice ni spravil iz sebe. Presenečenje in zbegnanost sta ga pripravila ob vso razsodnost in hladnokrvnost. Besede so se mu zdele prehladne, razlogi utehe nepreprečljivi. In če hočemo govoriti resnico, moramo priznati, da se Jeanne ni zadovoljila samo s tolažilnimi besedami.

To nervozno bitje je hrepenelo po tem, da bi se takoj izpolnile vse njene želje, vsa njena hrepenenja. Take ljudi razorožimo samo, če se delamo kakor da se z njimi strinjamo in da jim vse verjamemo.

To je bila v tem primeru vodilna Jeannina želja in da bi jo podčrtala, je napela vse čare, kar jih je dala narava ženski, ki hoče nekaj doseči; bila je očarljiva tako, da njenim čarom ni bilo mogoče kljubovati.

— Uboga Jeanne, — je zašepetal Rene, ki jo je poslušal v začetku sočutno, potem pa z globoko simpatijo.

Ti dve besedi sta zadostovali, da je mlada gospa zvedela, da je njena igra dobljena.

— Ah, da, uboga Jeanne, — je ponovila še solznih oči, toda že nasmejana ob teh toplih, tako sočutnih

izgovorjenih besedah. — Da, uboga Jeanne, kajti vi ne morete vedeti in nikoli ne boste zvedeli, kako sem trpela in kako globoka rana krvavi v mojem srcu.

Po tem odgovoru se je sklonila k svojemu starem prijatelju, k svojemu izvoljencu, ki je tako dolgo zavzemal prvo mesto v njenem srcu. Podala mu je tudi svoje vlažne roke, iz katerih je šinil vanj omamni fluid. Sklonila je k njemu dražestno glavico tako blizu, da je vonj njenih las, pomešan z njenim dihom, omamil drhtečega mladeniča tako, da so mu odpovedali še zadnji ostanki volje.

Razprostrl je roke in Jeanne mu je omahnila v naročje. Njena usta so v strastnem drgetanju izgovarjala priznanje ljubezni.

— O, zakaj ste mi obračali hrbet, prijatelj moj, dokler sem bila še dekle in bi se vam bila lahko vsa udala. In kako bi se vam bila udala! Kako ponosna bi bila na to srečo, kako vroče bi vas bila ljubila.

Zgodilo se je. Izgovorjena je bila strašna, sladka beseda, nepreklicna beseda.

— Molčite, Jeanne, — je zašepetal. — Nimam pravice, poslušati podobne besede. Vi pa nimate pravice govoriti jih. Ne morete biti moja, ker tudi sama sebi ne pripadate več, ker ste prisegli zvestobo drugemu.

Vzravnila se je in oči so se ji divje zaiskrile.

— Ah, kaj mislite, da tega nisem vedela! Kaj

mislite, da si sama neprestano ne ponavljam teh vaših besed? Ali sem sama kriva, da sem izgovorila prisego, ki sem njen pomen razumela prav tako malo, kakor njene besede? Ali ženska sploh ve, kaj počenja, ko prisega večno zvestobo?

Jeanne je sama prva nastopila bojovito in potegnila Renea na kočljivo polje spornih vprašanj, kjer zanikanje vedno zmaga. Zaman je poskušal ubraniti se. Njegov razum je bil zastrt, njegov glas ni mogel prodrati sirenine pesmi.

Za hip je pomislil na to, kako bi se iztrgal iz njene objema.

Zbežati ni mogel. — O, Rene, moj Rene, obožujem te! In zaslepljen, drhteč po vsem telesu jo je tudi on krepko objel. Privil je mlado ženo k sebi in ona se je strastno privila k njemu in se mu udala z vsem svojim bit

Skupščina trboveljskih podružnic CMD

Obe podružnici Ciril-Metodove družbe v Trbovljah sta na skupnem 45. in 446. ženskem in moškem obnem zboru pregledali svoje enoletno delo. Skupščino je otvorila predsednica gđc. Tončka Čarga z vzpodbudnim nagovorom polnim domovinske ljubezni in volje za čim uspešnejše narodno-obrambno delo. Pozvala je članstvo na branik narodne svobode, priporočila je krvjo in ogromnimi žrtvami, ter nazdravljala mlademu kralju Petru in knezu-namestniku. Počastila je tudi spomin pokojne članice ge. Feštajnove in dobrotnika družbe g. Haučka.

Tajniško poročilo je podala gđc. Čotarjeva, ki je poudarjala dvojno dolžnost Ciril-Metodovcev, da povsod in ob vsaki priložnosti krepijo narodno zavest ter odločno nastopajo proti vsakemu podtalnemu rovanjenju, ki skuša zanesti med naš narod zmedo in malodušje. Narodno-obrambno delo je za nas vse življenjske naloge, ki jih moramo zvesto in nestransko izvesti ter mora zajeti najširše sloje na-

roda v vseh predelih naše domovine. Izvajati si mora po tujem zgledu pot v šolo, cerkev, vsa društva in časopise. Čuvajte Jugoslavijo, naj bi bil stroga in resna zapoved vsem Jugoslovancem.

Delo v društvu je bilo zadovoljivo. Obe podružnici sta imeli pet rednih in eno akcijsko sejo. Priredili sta kresovanje, narodno zbirko in dan števne novičke. Narodna akcija in prodaja božičnih ter velikonočnih razglednic je zbrala skoro 5000 din. Skupno število članstva obeh podružnic je nazadovalo, kar je vsekakor žalostno dejstvo za današnje dni.

Predsednik moške podružnice g. Julij Novak je izčrpno poročal o poteku glavne skupščine CMD ter v glavnih potezah orisal narodno-obrambno delo v Sloveniji. Prisotni so z zanimanjem sledili izvajanjem. Poročevalec je pozval zborovalce v imenu osrednjega vodstva, naj se z vsem poudarkom posvetijo narodno-obrambni akciji ter v društveni krog pripeljejo čim več novih borcev. Z društvenim geslom »Služi svojemu narodu« je pozval članstvo, naj trdnega koraka brez obotavljanja stopa naprej po svoji narodni poti.

Pri volitvah sta bila ponovno izvoljena odbora obeh podružnic s predsednico gđc. Čargo in predsednikom g. Novakom na čelu. S tem je bila društvenim voditeljem izkazano najlepše priznanje za njihovo zaslužno narodno delo.

Opozorilo delodajalcem

Okrožni urad za zavarovanje delavcev naproša delodajalce, naj odjavijo vsakega člana, ki je vpoklican na orožne vaje, z onim dnem, ko je dejansko zapustil delo zaradi orožnih vaj. V interesu delodajalcev kakor delojemalcev je, da na odjavni- cah delodajalci označijo »orožne vaje«, ker v tem primeru urad ne bo računal prispevkov zaradi prekasne odjave. Vsakega člana, ki je po dokončanih orožnih vajah delo zopet nastopil, naj delodajalci prijavijo ponovno v zavarovanje z dnem nastopa dela. Naknadno naj člani predložijo uradu na vpogled vojaško knjižico ali potrdilo vojaške komande ali tudi od občine ove-

rožen prepis, iz katerega bo razvidno: a) ime, priimek in rojstni podatki zavarovanca, b) prvi dan orožnih vaj, c) zadnji dan orožnih vaj, d) število dni orožnih vaj, e) ime in naslov vojaške enote, v kateri je služil. To je potrebno zaradi tega, ker se čas orožnih vaj delno šteje v zavarovalno dobo.

Za čas orožnih vaj zavarovanca imajo njegovi družinski člani pravico do zdravljenja kakor v času, ko član dela in plačuje prispevke. Družinski član, ki se hoče poslužiti bolniških dajatev ob času orožnih vaj svojega hranitelja, se mora izkazati pri uradnem zdravniku s potrdilom delodajalca, do kdaj je bil njegov vzdrževatelj zaposlen ter s potrdilom občine, od kdaj služi orožne vaje in da je bil odvisen od njegovega zaslužka.

V smislu § 22. zakona o zavarovanju delavcev je minister za socialno politiko in narodno zdravje odredil kategorizacijo za služkinje (hišne pomočnice) in hišnih gospodinjstvih in za hišnice. Za te je določen

I. mezdni razred ne glede na višino njihovega zaslužka in znaša mesečni zavarovalni prispevek 47 din za vse vrste zavarovanja, vstevši prispevke za delavsko zbornico in borzo dela. Za služkinje se smatra ženska oseba, ki opravlja pomožna dela v domačem gospodinjstvu. Niso pa kategorizirane kuharice, sobarice, vzgojiteljice otrok in gospodinje, ki opravljajo samostojno gospodinjstvo; te se uvrščajo v mezdne razrede po višini prijavljenega zaslužka. Prvi mezdni razred predstavlja zaslužek v denarju in v naravi, skupaj 250 do 500 din na mesec.

Določila te kategorizacije veljajo od 1. III. 1941 dalje.

Delodajalci naj v primerih, v katerih so njihove, v gospodinjstvu zaposlene službenke, od zadnje prijave spremenile značaj svoje zaposlitve, n. pr. pomočnica je postala samo kuharica, javijo to spremembo uradu na tiskovini »sprememba pri članu« s točno označbo vrste zaposlitve v zasebnem gospodinjstvu in prejemkov v denarju in naravi.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

PROFESORJI, PREDAVATELJI, IGRALCI

dobijo čist, nezahripav glas z uživanjem planinskega cvetličnega medu iz MEDARNE, Ljubljana, Židovska 6. 13. T.

OGLAŠUJE

male oglase

„Slov. Narodu“
ker so najcenejši

ZA 4 DIN

lahko pridelate 10 kg najzgodnejšega krompirja. — Böhmova specialiteta — najprikladnejši za meščanske vrtove. — Dobavlja: Miško Belec, Radomlje ali trgovina Jurčič — palača »Slavija«. 691

KAUČE

nove modele po nizkih cenah
dobite pri

TAPETNIŠTVO

E. ZAKRAJŠEK

Miklošičeva 34

50 PAR ENTLANJE

ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic, — Velika zaloga perja po 7.— din. — Julijana, Gosposvetska c. 12 in Frančiškanska ul. 3. 8. T.

TRAJNO ONDULACIJO s 6-mesečno garancijo, v modernih frizurah, Vam napravi z najnovejšim aparatom. Cene nizke. — »Salon Meriak«, Sv. Petra c. 76. 670

PRVOVRSTNA VINA

ter pristna žganja si nabavite po sledečih konkurenčnih cenah
Namizno belo vino liter din 16
kaštelanska ružica » » 15
rizling » » 20
jolenjski cviček » » 16
bruševac » » 8
muškati silvanec » » 24
dingač » » 20

Žganja:

Tropinovec liter din 45
slivovka » » 50
brinjevec » » 60
rum » » 60
borovničar » » 50

Mrzla jedila!

Se priporoča BUFFET

Minka Rakar

Ljubljana, Sv. Petra c. 38 2911

KIŠEJE

ENO-
VEČERNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

Strojepisni pouk

(desetprstni sistem)
Večerni tečaj, oddelki od 1/2 7. do 8. in od 1/2 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. Tečaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaji se prične 1. aprila. — Šolnina najnižja. Največja strojepisnica s 60 pisalnimi stroji raznih sistemov. — Vpisovanje dnevno. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 43-82. 559

ŽENITEV

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

DEKLE SREDNJIH LET revnega stanu in mirnega značaja, bi želela biti ljubica in dobra žena boljše gospodu. Samo resne ponudbe poslati na upravo Sl. Naroda pod šifro »Mimo življenja«. 697

Novo črno Unionsko pivo

je danes že povsod v prometu

Otomane

R. SEVER, Ljubljana, Marijin trg

Prepričajte se sami!

SLUŽBE

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

ODEJE

iz vate in puha, stare in nove, prevzamem v prvovrstno delo. HRIBAR, Marijin trg 2/III. 630

GOSPODINJA

z malo maturo in trgovsko šolo, zmožna stenografije in stroje- pisja ter vseh pisarniških del, išče službo v pisarni ali olagajni. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Delavna«. 491

HOTELSKA SOBARICA

perfektna, z znanjem nemščine, srednjih let, se sprejme. Ponudbe s sliko na Park hotel, Radbe. 684

PEKOVSKI POMOČNIK

vsestransko izurjen, išče zaposlitve. Gre tudi v kako večjo trgovino ali hotel za slugo ali kaj sličnega. Sovič Ivan, pri Černetu, Jesenice, Kralja Petra cesta. 690

DOPISI

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

STAREJŠA VDOVA

premožna, želi spoznati v svrhu možitve okrog 60 let starega gospoda s dohodki. Ponudbe pod »Osmamljena« na upravo Sl. Naroda. 689

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

GOSPODINJE

za medene potice rabite edino le ajdov med, katerega dobite v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ul. 6. 16. T.

KROJASKE IN VOLNENE ODPADKE

kupujem po najvišjih cenah. — R. Višnjevec, Masarykova 48, nasproti skladišč gl. kolodvora in Florjanska 37. 696

AVTOMOBIL

kabriolet ali limuzino — samo dobro vozilo — kupim. Prednost ameriška znamka Kapiten, Admiral in slično. Aleksandar Radanović, Okučani. 649

PRODAM

Najmanjši znesek 8.— din
Beseda 50 par. Davek posebej

POZOR!

Ceneje oddajam zlahtna drevesa, najnovejše krasne vrtnice, lepotečno grmičje, ribes itd., obrezujem, sadim strokovno. — Vrtnar Zg. Šiška 40, Pod hribom. 695

FIAT 524

šestdesetliti, 13 do 14 litrov, nove gume, in »SKODA POPULAR«, štiridesetliti limuzina 8 litrov, vse v dobrem stanju, radi odpotovanja ugodno na prodaj. Štefan Šorli, Ziri 67. 650

Trajno ondulacijo, barvanje las — prvovrstno izvršuje

frizerski salon za dame in gospode

„RAKAR“

Prešernova 7
poleg glavne pošte

OTROŠKI SPORTNI VOZICEK skoro nov, poceni prodam. Sajovic, Cesta 29. oktobra (Rimska), dvorišče. 652

KREMOC

KOKS - DRVA

and

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 6 — TEL. 20-58

Postrežba orežnibna

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

Vila

z velikim sadim vrtom ob Savi na Dolenjskem se prod. Na- slov: Bleiweisova c. 16/II levo

NAJLEPSE ČTIVO

Ravljen: Zgodbe brez groze
Klabund: Pjotr-Rasputir
Ravljen: Črna vojna
Thompson: Sluko
Majerjeva: Rudarska balada

Broštrana knjiga: din 10.— vezana knjiga: din 15.—

ZALOŽBA „CESTA“

LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ST. 5